

AVSTRIJSKO-NEMŠKE ČETE SO ZAVZELE VIŠINE PRI TOPČIDERJU. BRZOJAVKE PRAVIJO, DA SO SRBI ZAUSTAVILI POHOD NEMCEV. BIVŠI GRŠKI MINISTRSKI PREDSEDNIK SE BOJI ZOPETNE KRIZE.

Z RAZNIH STRANI SE POROČA, DA JE VDRLO V SRBIJO SAMO 60.000 BOLGARSKIH VOJAKOV. — ARMADNO POVELJE GENERALA JECOVA. — IZ JAVA NEMŠKEGA ZUNANJE-GA MINISTRA. — PREKRŠENJE GRŠKE IN BELGIJSKE NEVTRALNOSTI. — GRŠKA BO NA VSAK NAČIN OSTALA NEVTRALNA. — BOJI ZA VIŠINE PRI TOPČIDERJU. — BOLGAR-SKI POSLANIK JE IMEL V NIŠU ZELO VELIKE NEPRILIKE. — FORMALNA NAPOVED.

Zavzetje višin pri Topčiderju.

Berlin, Nemčija, 13. oktobra. — Nemci so sedaj na celi črti vdrti v Srbijo in povsod dobro napredujejo. Že sedaj je jasno, da so Srbi veliko preslabi, da bi se mogli ustavljati močni avstrijsko-nemški armadi. — Južno od Smedereva je armada generala Mackensena dospela do ceste, ki vodi iz Požarevca v Niš. Veliki nemški generalni štab je izdal sledeče poročilo:

V Srbiji skoraj neovirano prodiramo. Dosedaj smo zavzeli še vse postojanke, katere smo napadli. Srbi se le od začetka hrapro borijo, kmalo potem jim pa vpadne pogum in se umaknejo. — Južno od Belgrada smo zavzeli višine pri Topčiderju, ki so za nas izvanredno velike važnosti. Avstrije zelo dobro napredujejo ob reki Drini.

Bolgarske čete.

London, Anglija, 13. oktobra. Iz Soluna poročajo, da je Bolgarska formalno napovedala Srbom vojno, toda to poročilo še ni uradno potrjeno. Neka brzojavka, ki je dospela iz Berlina, se glasi: Iz brzojavk, ki prihajajo iz Soluna in Bukarešte, je razvidno, da je Bolgarska formalno napovedala Srbom vojno in so bolgarske čete že na treh mestih prekorale srbsko mejo. Bolgarska armada prodira proti Nišu. Njena naloga je zavzeti železniško progo in s tem pretrgati vse zveze med Grško in Srbijo.

Atenski dopisnik neke tujkajšnje brzojavne agencije poroča, da so Srbi pognali v beg bolgarsko armado, ki je prodirala proti Knjaževu. — Bolgari so imeli ogromne izgube.

Turki in Bolgari.

London, Anglija, 13. oktobra. Iz Amsterdama in Berlina poročajo, da je dala turška vlada Bolgarski na razpolago dve tovarni za municijo in dva armadna zbora. Glavna sila turške armade je koncentrirana v Drinopolju. Te čete bodo napadle Ruse, ki se bodo mogoče izkrcali v Varni. Turki so nadalje tudi zasedli železniško progo, ki vodi iz Dedegača do Carigrada. Sultan je pozval vse mohamedance, ki živijo v Bolgarski, da naj postanejo bolgarski državljani in naj vstopijo v bolgarsko vojno.

Ruska armada.

London, Anglija, 13. oktobra. Francoski ministrski predsednik je včeraj izjavil, da bodo Rusi danes začeli izkrcavati svoje čete pri Varni, toda dosedaj se še ne ve, če se je izkrcal kak oddelek ali ne.

Iz Odesa in Bukarešte naznajo, da Rusi sploh še niso zapustili Odesa in drugih pristanišč ob Črnem morju. Izkrcanje ne bo tako lahko, ker je cela bolgarska obal izborna utrjena in ker je ob obali vse polno nemških podmorskih čolnov.

Grška in Bolgarska.

Berlin, Nemčija, 13. oktobra. — Iz Budimpešte poročajo: — Bolgarski ministrski predsednik Radoslavov je sprejel včeraj v avdienci grškega poslanika. Grški poslanik mu je rekel, da bo ostala Grška na glede na mobilizacijo nevtralna in da vlada med Bolgarsko in Grško čisto prijateljsko razmerje. Grški niti na misel ne pride, da bi napadla Bolgarsko.

Italijansko poročilo.

Rim, Italija, 13. oktobra. — Tukajšnje časopise naznanja, da zavezniki nikakor ne bodo dopustili, da bi Avstrija in Nemčija uničili Srbijo, pač pa bodo Srbom pomagali, kolikor je v njihovi moči. Italija sicer zaenkrat še ne bo poslala čet na Balkan, ker jih sama potrebuje. Francija in Anglija bosta poslali takoj večjo množino svojih vojakov Srbom na pomoč, kakor hitro bo to dopuščal položaj na zapadnem bojišču.

„Giornale d'Italia“ zatrjuje, da se je dosedaj izkrcalo v Solunu že preko 100.000 mož, 100.000 jih je pa še na poti. Grška vlada je sicer sprva proti temu protestirala, sedaj pa se čisto nič več ne zmcni za celo zadevo. Zavezniki bodo poskušali tudi pri Dedegaču izkrcati močno armado.

Bolgarska obal je blokirana.

Pariz, Francija, 13. oktobra. — „Temps“ poroča, da je začelo angleško-francosko brodogradništvo blokirati bolgarsko obal. Dopisnik Havas-agencije v Nišu naznanja, da so Srbi zaustavili avstrijsko-nemško armado, ki je vdrla v Srbijo. Nemci so hoteli zavzeti višine južno od Belgrada, pa so jih Srbi še pravočasno pognali v beg.

Venizelos.

Pariz, Francija, 13. oktobra. — „Matin“ je dobil iz Aten poročilo, da je sklical bivši ministrski predsednik Venizelos svoje pristaje in jim rekel, da je zaenkrat najboljšje, če se v vseh ozi-rih uklonijo novemu kabinetu. — To se mora zgoditi, če ne, bo nastala zopet kriza, ki bi imela za vse zelo slabe posledice.

Pariz je v skrbeh.

Pariz, Francija, 13. oktobra. — Vse prebivalstvo se sprašuje: — Kaj bo storila Grška? — V pogodbi, ki je bila podpisana od Grške in Srbije, je izrečno povedano, da se morajo Bolgarski zoperstaviti obe državi, v slučaju, da bi hotela eno napasti. — Kolikor se je dosedaj dogladno, je vdrl v Srbijo samo 60.000 bolgarskih vojakov. Če jih ne bo več, jih bodo Srbi z lahkoto premagali.

Časopisje je zelo nezadovoljno s položajem, ki je zavladal zadnje dni na Balkanu.

Stephan Piehon vprašuje: Kdo bo pomagal Srbiji? Rusija ali Francija in Anglija? Po njegovem mnenju je to naloga Rusije, ker ima ona veliko več interesov na Balkanu kakor pa Anglija in Francija.

Bolgarski poslanik v nevarnosti.

Berlin, Nemčija, 13. oktobra. — Dopisnik nekega nemškega lista se je dolgo časa pogovarjal z bivšim poslanikom v Nišu, Čeprahimovim. Poslanik je rekel, da so ga Srbi zaprli in da go niso štirinajst dni spustili na prosto. Pa tudi potem, ko se je že smel svobodno izprehajati po ulicah, ni bil nikdar varen življenja. Srbi so mučili in usmrtili nekega služabnika bolgarskega poslanništva. Odpotoval je šele tedaj, ko je sporočil bolgarski ministrski predsednik srbski vladi, da ne pusti prej srbskega poslanika na srbsko ozemlje, dokler ne bo bolgarski poslanik prekorail srbske meje.

Bolgarski poslanik v Londonu.

London, Anglija, 13. oktobra. — Od sedaj znanprej bo zastopalo švedsko poslanstvo bolgarske interese v Angliji. — Dosedanji bolgarski poslanik Mičev je odpotoval v Haag.

Izpred Dardanel.

Carigrad, Turčija, 13. oktobra. — Turško vojno ministrstvo naznaja:

V nedeljo so se vršili pri Anaforti vroči artilerijski spopadi, v katerih smo bili mi zmagovalci. Zavezniki so se morali z velikimi izgubami umakniti.

Pri Avi Brnu je obstreljevala neka sovražniška križarka naše postojanke. Naše baterije so otvorile nanjo silen ogenj, vsled česar se je morala umakniti. Bila je tako poškodovana, da ni mogla več stopiti v akcijo.

Nemška poročila.

Berlin, Nemčija, 13. oktobra. — Državni tajnik pl. Jagow je rekel danes nekemu časnikarskemu poročevalcu:

Pred dobrim letom je ves svet protestiral proti Nemčiji, ker je prekorala belgijske meje in vdrla v deželo. Sedaj se je zgodilo ravno nekaj takega. Zavezniki so vdrl v Grško, izkrcali tam svoje čete, katere skušajo spraviti v Srbijo. Med našim in med tem ravnanjem, ni skoraj nobene razlike. Če bi bila Grška pametna, bi se morala proti temu upreti in napasti izkrcane čete. — Anglija in Francija sta na nesramen način prekršili grško nevtralnost. Angleško in francosko časopisje je še celo tako predrzno, da pravi, da bosta Anglija in Francija strmoglavila grško vladu, če ji ma ne bo v vseh ozi-rih pokorna.

Bolgarski je sedaj znano, kako se briga Anglija za prostost malih dežel. Če bi Bolgarska ostala nevtralna oziroma, če bi se pridružila zaveznikom, bi bila koncem vojne zelo razočarana, sedaj bo pa dosegla ono, po čemur je že leta in leta hrepnela.

Če je Grška pametna, ne bo žrtvovala svoje časti, da ugoditi Angliji in Franciji. Res je nekoliko razlike med prekršeno nevtralnostjo Belgije in med prekršeno nevtralnostjo Grške, toda prestopka sta si v bistvu enaka. Mi smo prekorali Belgijo, da smo napadli Francijo, našega direktnega sovražnika. Anglija in Francija hočeta pa le pomagati svojemu zavezniku Srbu.

Se sedaj mi ni znano, zakaj se Grška tako boji. Naravnost ne miselnito bi bilo, če bi se bala zaveznikov, ker smo ji vendar mi, samo če hoče, vedno na strani.

Armadno povelje bolgarskega vrhovnega poveljnika.

Sofija, Bolgarsko, 13. oktobra. — General Jecov je izdal danes armadno povelje, v katerem naznaja, da ga je vlada imenovala za vrhovnega poveljnika bolgarske armade. V povelju poziva vojake, da naj bodo ravno tako hrabri kot so bili v prvi in drugi balkanski vojni, ker se da le s hrabrostjo doseči konečno in popolno zmago. „Svojim četam popolnoma zapupam, ker vem, da se bore za dobrobit bolgarske dežele in bolgarskega naroda. Prepričan sem, da vojaki ne bodo omagali in da se bodo tudi v tej vojni tako odlikovali, kakor so se v prejšnjih. Prestolonaslednik Boris bo pridružen generalnemu štabu, princ

Z iztočnih bojišč.

Odbiti naskoki Rusov.

Nemci poročajo, da se je odbilo vse ruske naskoke zapadno od Dvinska.

OBSTRELJEVANJE DVINSKA.

Rusi poročajo o nadaljevanju uspešnih operacij v iztočni Galiciji in drugod.

Berlin, Nemčija, 13. oktobra. — Današnje oficijelno poročilo glede situacije na ruski fronti se glasi sledeče:

— Armadno skupina Hindenburg: — Zapadno od Dvinska se je izjalovil neki ruski naskok in sicer vsled našega uspešnega artilerijskega ognja. Izjalovili so se poskusi sovražnika, da nam vzame otok v Mjadsol jezera, katerega smo zasedli.

Odbilo se je neki ruski naskok severoiztočno od Smorgona, ki je bil uspešen do naših mej iz boledi-če Zie.

Včeraj zvečer je obstreljeval del naših zrakoplovec mesto Dvinsk, v katerem je bilo vse polno vojšta.

— Armadna skupina princ Leopold Bavarski: — Poročati ni ničesar novega.

— Armadna skupina general Linsingen: — Pregladno se je sovražnika iz njegovih pozicij pri Rudka — Bjelkovlovskaja ter na črti Aleksandria. Sovražnika se je pognalo preko višin, ki leže severno od tega mesta.

Nemške čete pod poveljstvom generala Bothmerja so vrgle Ruse iz več postojank severozapadno od Hairovenka.

Rusko poročilo.

Petrograd, Rusija, 13. oktobra. — V oficijelnem poročilu se glasi, da se je nadaljevalo z uspešno ofenzivo v Galiciji. Prekorailo se je reko Strypa ter pognalo Avstrije nazaj. Več tisoč jetnikov je padlo v roke Rusov ter se je zaplenilo veliko topov in vojne municije.

V drugih poročilih se glasi, da so prodrli Rusi zadnjo obrambno črto Avstrije ob reki Strypa ter da so zavzeli najmočnejše postojanke na desnem krilu Avstrije v Nemce.

Ustaja v Guatemali.

New Orleans, La., 13. oktobra. — Glasom poročila tukajšnjega zastopništva Guatemale, je izbruhnila tam ustaja, katero vodi revolucionarni komitej. V sredo so se baje vršili boji v državah San Marco ter je prekoraila armada 1700 izgnanih Guatemalev pod poveljstvom generala Izidorja Valdeza reko Suchiate iz mehiške države Chiapas. Posadka v Tacana, San Marco, se je baje pridružila ustasi.

Pritožba na Turčijo.

Pariz, Francija, 13. oktobra. — Ameriško poslanstvo je inčernalno danes zunanji urad, da se je kljub protestom ameriškega konzula v Beirutu preiskalo francoski konzulat, v katerem so se nahajale tudi listine ameriškega poslanstva.

Ciril, drugi sin bolgarskega kralja, bo pa postal poveljnik druge bolgarske armade.

Rusko brodogradje.

Petrograd, Rusija, 13. oktobra. — Iz zanesljivega vira poročajo, da se je pojavilo pred Odeso par nemških podmorskih čolnov, ki so hoteli obstreljevati pristanišče. Ruski torpedni rušilci so jih še pravočasno zapazili in jih pognali v beg.

Položaj v Kavkazu je neizpremenjen. Pri Vanu se še vedno vrše manjši spopadi, ki pa nimajo nobenega upliva na splošni položaj.

Vest, da namerava prevzeti veliki ruski knez Nikolaj Nikolajevič vrhovno poveljstvo nad zavezniško armado na Balkanu, je neresnična.

Z zapadnih bojišč.

Nemška ofenziva.

Nemci poročajo, da so vprizorili po zelo ostrem obstreljevanju veliko ofenzivo.

BOJI PRI GIVENCHY.

Iz Pariza se poroča, da se je odbilo vse nemške naskoke in z velikimi izgubami za Nemce.

Berlin, Nemčija, 13. oktobra. — Glede operacij v Franciji in Belgiji se poroča sledeče:

— Z lahkoto se je odbilo angleške naskoke severno od Vermelles.

— Iztočno od Souchez so izgubili Francozi dele zakopov, katere so dne 11. oktobra še držali.

— V Champagne se je izjalovil včeraj popoldne neki francoski naskok, katerega se je vprizorilo južno od Tahure. Ponovni naskoki na tej točki so se popolnoma izjalovili.

— V Vogezih so izgubili Francozi del njih zakopov na zapadnih višinah pri Schratzmaennele.

Parisko poročilo.

Pariz, Francija, 13. oktobra. — V današnjem popoldanskem poročilu se glasi, da se je Nemcem v Vogezih posrečilo zavzeti neki francoski zakop južno od Linge. Poroča se o močnih kanonadah na različnih točkah, posebno južno od Tahure, na kateri točki so Francozi nadalje napredovali in sicer v smeri takozvanega zakopa „Le Trapeze.“

Francoski letalci so obstreljevali več nemških postaj, ki se nahajajo za nemškimi črtami.

V večernem poročilu se glasi, da so obnovili Nemci z močnimi oddelki njih naskoke na različnih točkah fronte. Ti naskoki so se obračali v prvi vrsti proti francoskim utrdbam severno od Souchez. Kljub veliki sili se je posrečilo Nemcem prodrati le na eni točki in sicer v gozdu Givenchy, dočim so bile njih pozicije razdejane od uspešnega ognja Francozov.

Na vseh drugih točkah se je odbilo naskoke Nemcev z velikimi izgubami za slednje.

Južno od reke Somme se je vršilo posebno živo obstreljevanje in v ravnotoku v Champagne, severno od Souain in Massiges.

V Vogezih je odbila francoska artilerija neki nemški naskok v dolini reke Lauch.

Obstreljevanje francoskih pozicij.

Pariz, Francija, 13. oktobra. — V teku zadnjih 24 ur so obstreljevali Nemci francoske pozicije na levem in desnem krilu boje črte. Artilerijski boj, ki traja še naprej in ki pridobiva vedno na intenzivnosti ima sličnost z načrtom zaveznikov v njih zadnji ofenzivi v Champagne in pri Arras.

Delcasse je odstopil.

Pariz, Francija, 13. oktobra. — Po kabinetni seji, kateri je predsedoval predsednik Poincare, se je objavilo danes popoldne resignacijo ministra za zunanje zadeve, Delcasse-je. Ministrski predsednik Viviani bo vodil posle ministra za zunanje zadeve.

Viviani je izjavil v zbornici, da je ponudil Delcasse najprej svojo resignacijo pisмено in sicer po njegovem povratku iz Londona in pozneje včeraj popoldne.

Ko so se oglašili v zbornici različni glasovi, naj se prečita resignacijsko pismo, ni hotel Viviani tega storiti. Izjavil pa je, da ne obstajajo med Delcasse-jem in drugimi člani kabineta nobena nasprotstva v mnenju ter da se je odredilo vse potrebno v polnem soglasju.

Potem, ko je imel ministrski predsednik svoj govor, je izjavil poslanec Painleve, predsednik komiteja za zunanje zadeve, da obžaluje, da je ministrski predse-

Zamenjane uloge.

Angleški podmorski čolni obvladujejo iztočno morje ter so potopili nemški parnik.

Kodanj, Dansko, 13. oktobra. — Nadaljni nemški parnik je bil potopljen vsled zadnje angleške kampanje s podmorskimi čolni v Iztočnem morju. Namen kampanje je, da se prepreči dovoz živil iz Skandinavije v Nemčijo. Nemški parnik „Walter Leonhard“, 1261 ton, je bil potopljen včeraj od nekega angleškega podmorskega čolna, potem ko se je dovolilo posadki, da se je rešila v čolnih.

Stockholm, Švedska, 13. okt. — Aktivnost angleških podmorskih čolnov je ustavila promet med Švedsko in Nemčijo, ki je bil dosedaj zelo živahen. Ob celi švedski obali se je ustavilo parnike in angleški podmorski čolni so sledili velikim nemškim ladijam. Tekom zadnjih 24 ur se je potopilo pet parnikov, ki so imeli precejšno tonsko vsebino.

Danes zvečer so kurzirala poročila, da se je potopilo nadaljne nemške parnike.

Potop angleškega parnika.

London, Anglija, 23. oktobra. — Angleški parnik „Halizones“ je bil potopljen, dočim se je moštvo rešilo. Vseboval je 3285 ton ter je bil zgrajen leta 1902 v Glasgowu.

Zeppelin nad Londonom.

Nemški Zeppelin so zopet obiskali London. — Osem ljudi je bilo ubitih in 34 ranjenih.

London, Anglija, 13. oktobra. — Oddelek nemških Zeppelinov se je pojavil danes nad Londonom ter metal bombe. Glasom oficijelnega poročila, ki je bilo izdano danes, je bilo ubitih osem oseb, ranjenih pa 34. Te številke veljajo le v toliko, kolikor se je moglo ugotoviti do danes.

Vrglo se je veliko požigalnih bomb, vendar pa je bila materialna škoda malenkostna ter se ni poškodovalo javnih poslopij.

Nobenega dvoma ni, da je smatrati zadnji napad za najhujši, kakor hitro bodo objavljene vse posameznosti glede napada. Dne 7. in 8. septembra se je vprizorilo tri zaporedne napade, in sicer v teku 36 ur.

Napad na nemško postojanko.

Pariz, Francija, 13. oktobra. — V nemkem poročilu iz Aten se glasi, da je neki angleški agent razkril nemško postojanko za podmorske čolne v zalivu Naupli. Iz te postojanke so dobivali podmorski čolni, ki so pred kratkim potopili več zavezniških transportnih ladij, svoje provizije.

Ušel potopu.

Pariz, Francija, 13. oktobra. — Neki podmorski čoln je torpediral danes parnik „Yunnan“, ne da bi ga potopil. Moštvo je varno izkrcalo.

nik omenil, da obstajajo med člani kabineta različnosti v mnenju. Pozno zvečer je podala zbornica ministrstvu svojo zaupnico.

Komentarji k odstopu Delcasseja. Resignacija Delcasseja je vzbudila v diplomatičnih in parlamentarnih krogih veliko pozornost in sicer v pričlo odlične uloge, katere je igral Delcasse v zunanji politiki.

Upliv v Londonu.

London, Anglija, 13. oktobra. — Resignacija francoskega ministra za zunanje zadeve, Delcasseja, je napravila v tukajšnjih oficijelnih krogih globok utis ter se jo splošno obžaluje.

Znano je, da je zdravje ministra v zadnjem času precej trpelo ter da je bil zelo preej vsled tega, ker se nahajajo njegovi sinovi v Nemčiji kot vojni jetniki.

Neumni špijon.

Državni departmet je napel vse sile, da reši mladega Triesta, ki je obdolžen špijonaže.

Washington, D. C., 13. oktobra. — Gustav W. Triest, oče mladega Amerikanca Kennetha Triesta, katerega se procesira v Angliji radi špijonaže v prid Nemcem, je predložil danes državnemu departmetu nov dokazilni material, potome katerega skuša dokazati, da je njegov sin slaboumen ter da ni odgovoren za njegova dejanja. Državni departmet je naprosil za nadaljni odlog, da se more predložiti angleškemu sodišču to-zadevni material.

Mladi Triest je vstopil v angleško mornarico kot telegrafist ter je v nekem pismu na svojega strica v Nemčiji obljubil, da mu bo izdal važne skrivnosti. Pismo se je preseglo in to je dalo povod za aretacijo Triesta.

Njegovi prijatelji so mnenja, da je objava takih namenov v odprtem pismu zadostni dokaz za to, da je njegov um omračen.

Z italijanske fronte.

Rim, Italija, 13. oktobra. — V današnjem oficijelnem poročilu se glasi, da so odbili Italijani več naskokov, katere so vprizorili Avstrije na njih pozicije na tirolsko-trentinski fronti. Izgube Avstrijeve so bile baje zelo hude.

Avstrije so napadli italijanske pozicije ob Chiasso po obstreljevanju, ki je trajalo celi 12. oktober in naslednjo noč. Potom protinaskokov, katere so vprizorili Italijani, se je prišlo Avstrije, da so se na večer umaknili. Imeli so težke izgube.

Posojilo za zaveznike.

London, Anglija, 13. oktobra. — Predlog za ameriško posojilo, katerega je včeraj odobrila poslanska zbornica, je pasiral danes vse instance gosposke zbornice ter je bil odobrenje kralja.

Zastopnik papeža pri kronanju mikada.

Rim, Italija, 13. oktobra. — Nadškof Petrelli, apostolski delegat za Filipine, bo zastopal papeža pri kronanju japonskega mikada.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarna pošiljstva v Avstrije bodemo sprejemali kljub vojni i Italijo, pošta gre nemotljivo preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljke ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enake spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kaka dva tedna dalj, nego v mirovni-rah.

Od tukaj se vojakom na mora denarja pošiljati, ker jih vedno predstavljajo, lahko pa se pošilj sorodnikom ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po „Domestic Postal Money Order“, ter priložite natančni Váš naslov in ozi- osebo, kateri se ima izplačati.

Cene:

K.	\$	K.	\$
5....	.80	120....	18.00
10....	1.60	130....	20.15
15....	2.40	140....	21.70
20....	3.20	150....	23.25
25....	3.90	160....	24.80
30....	4.75	170....	26.35
35....	5.50	180....	27.90
40....	6.30	190....	29.45
45....	7.05	200....	31.00
50....	7.75	250....	38.75
55....	8.60	300....	46.50
60....	9.40	350....	54.25
65....	10.15	400....	62.00
70....	10.95	450....	69.75
75....	11.70	500....	77.50
80....	12.50	600....	93.00
85....	13.25	700....	108.50
90....	14.05	800....	124.00
100....	15.50	900....	139.50
110....	17.05	1000....	154.00

GLAS NARODA

(Slovenic Daily)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Na celo leto vsja list za Ameriko in
pol leta za mesto New York ... \$3.00
pol leta za mesto New York ... 4.00
pol leta za mesto New York ... 2.00
pol leta za mesto New York ... 4.50
pol leta za mesto New York ... 2.55
pol leta za mesto New York ... 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedeljo in praznikov.
"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements of all descriptions.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
priročujejo.
Denar naj se blagovito pošilja po
Money Order.

Pri sprejembi krajja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejane
kvalitete naznani, da hitreje
najdemo naslovnik.

Dopisom in posiljavanjem naredite ta
naslov:
"GLAS NARODA"
22 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Jedlowski in jugoslovan- sko vprašanje.

V "Clevelandski Ameriki" je
izšel članek dr. Jedlowskija, v ka-
terem se peča pisatelja z jugoslo-
vanskim vprašanjem. Stvar je pi-
sana navdušeno in ni nobenega
dvoma o istinitem prepričanju
moža, ki je pisal ta članek.

V resnici pa je stvar nekoliko
drugačna. Jedlowski pravi, da je
dinastija Karagorgjevič nad vse
demokracijo, ker ne more biti
drugačna. Ni dinastija Srbije, ki
je demokracija, temveč srbski
narod je demokracija in dinastija
— grdo ime — se mora prilago-
diti misljenju in razpoloženju
naroda.

Faktum obstaja in ga ne izpre-
meni niti Jedlowski, niti kateri-
koli odbornik Jugoslovanskega
odborna v Londonu, da se bori Sr-
bija zase, za povečano Srbijo. Pri
tem nima nobenega obzira na druge
Jugoslovane. Njej ga tudi ni
treba imeti. Kakor hitro bi do-
segla svoj cilj, bi bila stvar kon-
čana, a ne vsled demokracije
srbskega naroda, temveč vsled
megalomanije njenih voditeljev,
ki ne vidijo v drugih Jugoslovan-
ih ničesar drugega kot degeneri-
rane Srbe, katere je treba dvig-
niti ter jim utisniti pečat Srb-
stva.

Ta misel je bila, ki je gnala Sr-
be v propast. Ta misel je, ki one-
močja vsako združenje ali vsaj
sodelovanje, paralelno pot k iste-
mu cilju.

Zabavljanje je lahko, navduše-
nje pomeni, a resnica se vendar ne
odkriva. Entuzijastov imamo pre-
več, a premalo resnih delavcev.
Premalo ljudi, ki bi upoštevali
vse okoliščine ter imeli za smoter
le eno stvar.

V istem dopisu se zaganja Jed-
lowski v Kristana. Obenem ime-
nuje nekega Dolinarja, ki pride
v to polemiko kot je prišel Pon-
cij v Credo. Ta nima pri stvari
nobenega opravka, ker je navad-
ni "tabernar", uslužbenec pri ne-
kem tržakem fakirju zloglasnega
imena.

Drugače pa je s Kristanom. Ne
oziramo se ne na napade, katere
se je izustilo proti njemu, a tudi
njegov najhujši nasprotnik mora
priznati čistost njegovega name-
na, značajnost in konsekvenco, s
katero koraka svojo pot. Ljudje,
ki nimajo niti pojma o njegovem
stremljenju, se zaletavajo vanj,
so kot bik na rdečo barvo, ki je
bila obojznan pred 40 leti, ki pa
je sedaj povsem priznana in upra-
vičena do življenja. Takega moža,
ki je žrtvoval celo svojo existen-
co idealu, kateremu služi, ki je
oborožen z znanjem stoletja in o
kolega odkritosrčnosti se ne more
dvomiti, se ne napada tako po-
veeni in to tembolj od strani ne-
zrelih fantalminov, ki si domišljajo
v svoji polizobraženosti, da jim
ni kos celi svet.

Ni naš namen identificirati se
z nazori Kristana, a z isto silo

odklanjamo vsako namigavanje
glede njegove istinitosti.

Nam je mar le svoboda Sloven-
cev, v tem ali onem okviru, in
kdor govori, da je svoboda le v
Karagorgjevičevih ali v srbskem
rodu, ta se je temeljito zmotil.
Svoboda slovenskega rodu je v
njega neodvisnosti, v njega lju-
bezni do prostosti, katere si pa še
ni pridobil. Preveč je premisle-
kov, preveč tradicij in preveč o-
boževanja preživetja in zastare-
lega.

Kar je ustvarilo Srbom svobo-
bo, kar jih je dvignilo do svetov-
nega slovesa, tega ne smejo odre-
kati drugim. Le v svobodnem
bratstvu je rešitev, le v razume-
vanju drugega spas.

Ustanovilo se je bojno organi-
zacija, imenovano "Slovensko Li-
go", in naš list je bil, ki je dal
inicijativo. Uspevala je in to
kljub lajanju podkupljenih av-
strijskih listov in obetala je naj-
boljše sadove glede bodočnosti.
Napadalo se jo je z različnih
strani, hrumele proti njej, ki je
bila znak probujenja našega na-
roda tostran oceana, a polastili so
se je komedijanti, glumači, ki
najdejo svoj nezastuden kruh
pod to firmo.

Oživila se bo "Slovenska Li-
ga", a pod drugim naslovom ter
z lepšo bodočnostjo pred seboj.

Dopisi.

Ralphon, Pa. — Ker smo do-
bili od glavnega tajnika Sloven-
ske Lige obvestilo, da naj skliče-
mo izvanredno sejo, smo to tudi
storili. Pri seji je bilo sklenjeno
sledenče: Naša postaja Slovenske
Lige ni zadovoljna, da bi se skli-
calo glavno zborovanje, ker to
stane preveč denarja. Ako sta se
gospod Trošt in gospod Sakser
sprla, mislimo, da zato še ni treba
nobene konvencije. Gospod Trošt
naj se na svoje stroške opraviči,
ne pa na stroške Slovenske Lige.
V listu Nova Doba je pisal, da bo
gospoda Sakserja tožil. Mi ne ve-
mo, če ga je ali ne. (Dosedaj ni-
smo dobili ne mi, ne Mr. Sakser
od njega nobene tožbe in jo men-
da tudi tako kmalo ne bomo. Op-
ured.) Člane Slovenske Lige opo-
zarjamo, da naj dobro premislijo,
če je konvencija potrebna ali ne.
S pozdravom! Geo. Kristel, pre-
sednik; Pavel Les, tajnik; Frank
Bizjak, blagajnik.

Lincoln, Ill. — Ker se že dolgo
časa ni ničesar slišalo iz te nase-
bine, sem jaz sklenil napisati par
vrstic. Dela se je precej dobro,
ker vsi trije premogorovi obratu-
jejo, zaslužek, ki pa ni kaj prida,
je odvisen od delavca in prostora.
V premogorovu Lathan Coal
Company je bilo delo celih pet
mesecev ustavljeno. Sedaj, ko se
je kompanija izpremenila v Lin-
coln Park Company, je začel zo-
pet obratovati. — Pred kratkim
se je tukaj smrtno ponesrečil ro-
jak Alojzij Zekob, ki je bil sele
nekaj čez pol leta oženjen. Pred
enim letom je bil njegov oče rav-
no v istem premogorovu ubit. —
Sem ne svetujem nikomur hoditi,
ker je vse prenapolnjeno z delav-
ci. Sem lahko pridejo samo oni,
ki imajo dovolj zlatih \$ Saloonov
je dosti, tako da ni treba žeje tr-
peti. Vročine nismo imeli poseb-
ne, ker je skoraj vse poletje de-
ževalo. Pozdrav vsem čitateljem
in čitateljicam! — Andrej Spro-
gar.

Brez volje.

I.

V nedeljo so bili po vsem Rud-
niku nabiti veliki lepaki:

VABILO

na
DELAJSKO VESELICO.

Čitali so jih premogarji, ki so
se v oguljenih oblekah vračali iz
jam. Postajali so pred njimi kme-
tje v raševini, ko so skozi Rudnik
speli v cerkev.

Ves božji dan je po tem indu-
strijalnem selu vrel trušč in
hrušč. Vzrok je bil nekoliko pla-
čilni dan, o katerem vselej kram-
narji in glumači prekrivajo drug
druga, nekoliko pa ne-
strpno pričakovanje. Delavska ve-
selica — to je bilo ondudaj neza-
slišano podjetje.

Kar popoldne so se začeli ru-
darji pomikati s svojimi družina-
mi k gostilni "Pri premogarju".
Ob štirih pa se odpro vrata tudi
na direktorjevi vili. Mlad gospo-
dič, puščeg eigareto, stopi čez
prag. Malomarno se četa po vzbo-
kani, s kremenčcem posuti poti, ki

vođi iz vrta na cesto med zaer-
nele hiše. Radovedno ogleduje ne-
pričakovane tiskovine na desni in
levi po ulicah.

"Kdaj se pa vrši ta reč?"
Postoji ter prečitava glasno po-
tem, ko je s srebrno kljuko svoje
palice pogladil napilnjeno nazna-
nilo.

Danes, v nedeljo, ob štirih po-
polodne v gostilni "Pri premogar-
ju".

Zakaj si ne bi ogledal te zaba-
ve, ki bo že vsled priprostosti mi-
kavna. V Gradcu je češče priso-
stvoval delavskim prireditvam.
Od daleč mu že nasproti šumi
množica kakor čebele v ulnjaku
zvečer. Dobro so jo pogodili upri-
zoritelji, ker ima plačilni dan
vsakdo nekaj drobca.

Ko vstopi na obsejni vrt, ki je
podoben trikotu, ga pogledajo od
vseh miz, a tam od sredine mu
nekdo maha z roko. Ali ni paznik
Josip Omladič, edini akademsko
izobraženi uradnik? Premogokop-
no društvo je namreč rajše na-
stavljalo napol izsolane merjavee
in druge uslužbence, da je bilo
treba šteti manj plače.

"Glej, tudi direktorjev sin nas
je poostil!"

"Praviš, da ima dobro sree za
žalost in veselje trpečega ljud-
stva."

"Skoda, zakaj nišel na rudni-
ško akademijo, da bi bil nekoč
naš predstojnik!"

"A lahko boše še naš zdravnik,
da ne bomo imeli samih židov."

"Stari se tako zelo čemerji, da
sin študira mericine!"

Visokošolec se ni zmenil za te
opazke. S komolecem se je preril
k prijatelju Omladiču. Od tam
najboljše vidi na oder pod kozol-
cem, ki stoji nasproti gostilni na
drugi kateti.

Zvonček udari, zavesa se vzdi-
guje v potresljajih, vsprede se
prične. Prva točka je možki zbor-
peseem o delu. Žal, da se besede
ne razumejo po vrtu.

Več pozornosti obudi že druga
točka. Saljivi prizor "En ženim
pa tri neveste" so doigrali prav
spretno. Bila pa je tudi vsebina
kaj domača.

Kmetijski fant se spre z očetom
in gre k premogarjem. Navzame
se njih vrlin in slabosti. Po očeto-
vi smrti mu starejši brat, ka-
teri se je bogato oženil, takoj iz-
plača dedščino 5000 kron. Neiz-
kušnemu mladeniču tri zvitke de-
lavke praznično žepa. Vsaki izmed
njih obljubi zakon. V svoji ljubo-
sumnosti jih dá nadzorovati od
zvestih prijateljev, katerim s
evenkom plačuje težavni posel.
Toda ženinu poide denar. Kaj bo
s tremi nevestami? O, nič skrebi-
ti! Vdani prijatelji ga rešijo.

Vsak mu odvzame eno, tisto, ki
jo je imel v varstvu. Ko so obha-
jali tri ženitnine, pa opeharjene-
ga še povabili niso. — To je bila
vsebina igre.

A tretja točka preseneti celo
razvajanega vsenčilščnika.

Na odru sedi upognjena starka,
ki šiva na rdečem blagu. Poleg
nje stoji čezdvajsetletna deklica
v ruski narodni noši. Deklica za-
čne z metalnim sopranom:

"Stara mama, o, ne šivaj
sarašana več..."

Vse umolkne kakor v cerkvi.
"Pusti delo in počivaj,
zlati čas je prečel!"

Starka potresne sive lase, po-
vzdigne glavo, objame deklico o-
krog pasu ter zapoje z ginljivim
altom:

"Hčerka, k meni sedi,
ljuba hčerka ti..."

Starka se ozre z nenasitnim po-
gledom na deklico in jo rahlo po-
tisne na stolček tik sebe. Obe do-
končata pesem.

Priprosta mimika in sveži dvo-
spev sta očarala ravnateljvega
sina-medicina. V Gradcu je si-
liš ruskega peveca Slavjanskega,
vendar ga je tukaj med pripro-
stim narodom ruski napev presu-
nil nedopovedno. Prožno skoči
proti odru, ploskajoč:

"Izvrstno, izvrstno, milostiva!"

Starejšo damo je poznal kot so-
progo premogarskega revirskega
nadzornika. Bila je Katarina Je-
lenčičeva, ki je kot bivša operna
pevka povzročila ta nastop.

"Čestitam, čestitam, milosti-
va!"

"O, nič, nič! Jaz še vedno rada
stopam na deske, ki pomenijo
svet."

"Že prva veselica takšna,
kaj..."

"O, največ je pripomogla moja
partnerica. Dovolite, da jo pre-
stavim: Julija Sušar, posestniko-
va hči v Travežu."

"Pavel Pregelj, medicinec."

Dekličino lice je zardelo kakor
breskov evet. Njen žametni po-
gled je bliskovito švignil po Pav-
lu, da mu je sree poskočilo, kakor
ustrašena postvra.

"Hvala, gospodična, za izredni
užitek!"

Kakor v zahvalo jo je prijel za
roko. Občutil je na njenem kazal-
cu hrapavo kožo, kakoršna se na-
redil od mnogih nbedljajev. Njen
nazinec pa je bil zakravljen, kar
se dobi od težkih škarij.

"Sarašana je moja najljubša pe-
sem", se poslovi od obeh.

Pavel Pregelj se ni več brigal
za ostale točke. Gledal je za Ju-
lijo, da si ni upal treniti. Res se
ona pomice od mize do mize k pri-
ateljani in znanecem. Tu zakrije
plečat mož njeno lilijno rast, tam
se njen izraziti profil slika na črni
pelerini. Zdaj zablise v gubeči
njeno belo krilce, zdaj zaplapol-
ređi predpasnik ali modri trak.
Ko pa deklica z roko zamahne ne-
komu v pozdrav, ohlapnejo široki
rokavi, da za hip smuknejo ven
rožnati okrogli lakti.

Človek je pač skladba največ-
jega umetnika. Kakor v pesmi be-
sele in napev, tako v človeku so-
donita telo in duševnost. Tisto
tajno, oživljajoče, neskončno bi-
tje, ki se odtegnje noži in teht-
nici, si ustvarja primerno telo.
Duša in telo sta nekako "idem
per aliud" — isto pa na drug na-
čin. Telo je simbol duševnosti.

Julijina mesečinska polt — ali
ne kaže nedotaknjene sree?...
Iz njenih otroških oči — ali ne
gleda nedolžnost iz neslutnih glo-
bočin?...

Iz tega premišljevanja prebudi
Pavla odhod diletantov in pevcev.
Ker je "Pri premogarju" poslo-
vse, so se selili k sosednji gostilni
"Pri suhi veji".

Pavel se ni pomišljal. Z Omla-
dičem jo ubere za Julijo. Stopijo
v posebno sobo, a iz navadnega
pivskega lokala čujejo ludo hese-
dičenje.

"To je bila naša, socialnomo-
kratična veselica!" udarja čokat
mož po mizi. "Kakor resnično
sem jaz Čadež, tako resnično je
bila to naša, socialnodemokracič-
na veselica!"

"Ne, ne, in tisočkrat ne!" ma-
ha z rokami visok mladenič. "Tu-
di naših, krščanskih delavcev se
je mnogo udeležilo te zabave. Ni
bila mokrška, ne, ampak sploh
delavska!"

"Molčite, Cene Brdar!" izkusa
Čadež zagrmeti. "Vi se nosite na
sebi jajčje lupine!"

"Vi pa čepinje tistega piskra-
ki vam ga je žena vrgla v glavo.
Haha!"

Brdar je pri tem pokazal na Ča-
dežovo čelo in ondi na trientime-
tersko brazgotino. Čadež je že
vlekel izpod mize kratke noge, da
bi planil na nasprotnika.

"Jaz ti bom..."

Gostilničar ga z rokami priškr-
ne, da počepne, a njegova žena to-
laži Brdarja.

"Glej, Brdar, tudi somi imajo
vela žrela, pa le majhne ribice po-
žirajo. Naj se širokoustijo ti...
ti... od nove vere!"

A Cene Brdar vstane, plača in
pristopi k odprtju vratom.

"Osemdeset kron ima ta Čadež
mesečno od svoje stranke, da po-
bira delavske vinarje. Dokler bo
med njimi več tako lenih, se ni
treba bati mokrške države. Ha-
haha!"

Čadež zakolne za njim in se ho-
če iztrgati iz gostilničarjevih
klešč. Izpuščen točje, zmerna, se
priduša, da mu goste sline škro-
pijo na dimnato brado. Ker se ni-
hče ne zmeni zanj, gre v posebno
sobo.

Traveški župan, s šaljivostjo
umit kmet, ga pokliče.

"Čadež, ali ste kaj žejni?"

"Oče Galun, to bo ugasilo jezo.
Ta vražji Cene!"

Župan Galun je bil doslužen
vojak. V mladosti se je vojskoval
po Italiji, a zdaj mu že bele niti
prepletajo brado. Ob nedeljah no-
si prslik s srebrnimi gumbi, ka-
kor je bil nekdanj v navadi.

"Čadež, vidim, da ste ga po-
trebni! Ali zaslužite dva, tri li-
tre?" vpraša Galun in tisoč hu-
dobnosti mu zablise v sivih očeh.

"Kaj pač rajši!"

"Deset minut se morate pre-
stapljati z ene noge na drugo, a
pri tem morate stati vedno na isti
deski. Črhiniti ne smete druge be-
sele, le to morate govoriti po tak-
tu: Tika-taka! Tika-taka! Tika-
taka!"

"O, Čadež še ni tako vinjen, da
tega ne bi mogel", ga junačijo
drugi.

"Bom!... Bom!..."

Postavi se na najširšo desko in
se začne kolebati "Tika-taka..."

Galun šepne sosedu nekaj, da
tako odide. Kmalu nekdo na ste-
žaj odpre vrata — Čadeževa žena.

"Te zopet luna trka! Ne pojdeš
domov!"

"Tika-taka, tika-taka..."

"Pijana mrha ti!... O, tako se

godi, ako človek stannje blizu
krme. Že od jutra pije vsevprek
žganje, pivo, vino..."

Žena potegne z vso močjo gu-
gajočega k vratom, da res izgreši
stojšice.

"Kakšen vrag te je..."

Že prej je vse kihalo, a zdaj
izbruhne smeh, da Čadež ostrmi
ozlovoljen. A Galun potolaži za-
konsko dvojico, češ: da bo že dal
za vino, čeprav ni izgubil stave.

Naj le prisledeta.

Gostje se polagoma razhajajo.
Paznik Omladič je že odšel, ker
mora zarana v službo. Tudi Pavel
se poslovi. Ko Juliji podaja roko,
mu zatočje sree tako silno, da mu
vzame besedo. Nič ne reče, še
lahko noč ne.

(Pride še.)

Lahi delajo krido.

Poroča se, da je bilo letos od 1.
junija radi ustavljenega tujskega
prometa naznanjenih 2000 kon-
kurzov, in sicer samo v Benetkah
blizu 500.

Italijanski zvonovi za kovinsko vojno zbirko.

Prve italijanske zvonove za av-
strijsko kovinsko zbirko je uple-
nil poročnik Alojzij Piffarder z
majhno patrolo v večji italijan-
ski vasi onstran meje. Kraj leži v
dosegu avstr. in italijanskih to-
pov, je nezaseden in popolnoma
izpraznjen — edino, kar so našli v
njem, je bila erkušena mačka —
tudi aponoči in ob meglenem vre-
menju prihajajo v kraj sovražne
patrole in ravno v neki noči je
bilo ondi pol voda alpinev. Ču-
tudi največji med tremi zvonovi
ni tehtal več nego pol stota, je
bila le težava s snemanjem, ker se
je moralo izvršiti v naglici in sa-
mo s tremi možmi. Kajti ko se je
dvignila megla po pobojni nav-
zgor, so začeli Italijani s strme-
skalne stene streljati iz pušk, kar
radi velike daljave vsekakor ni
imelo nobenega uspeha, naši šrap-
neli so pa preprečili, da bi se bili
Italijani pomaknili nižje dol. Zvo-
nove so kos poti nesli, nato pa na-
ložili na voz in jih ob budem na-
livu odpravili na varno. Italijan-
ski zvonovi bodo služili za vliva-
nje topov.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Naročnik, Davis, W. Va. — Ne
samo onih dopisov, ki vsebujejo
osebnosti, pač pa tudi onih, ki so
brez podpisa, ne sprejemamo v
list. Toliko v blagohotno upošte-
vanje!

H. S., Sheboygan, Wis. — Za
vsa pojasnila glede Slovenske Li-
ge se obrnite na glavnega tajnika
Mr. Kalisa v Clevelandu.

Kontrabassist, Sheboygan, Wis.
Kako prijatelji, če bi bilo dovolj
za enkrat? Zaradi igre, ki je baje
se precej dobro uspeša, ste se za-
čeli pripraviti. To vendar ne gre.
Igraleci in pevec se mučijo, da se
svojih ulog oziroma petja kolikor
mogoče dobro naučijo, zato pa ni-
majo nobene zabave, ampak sa-
mo zabavljanje po časopisih. Ta-
ke stvari vendar ne sodijo v jav-
nost. Mesece maja ni bilo kritik
o igri "Divji lovec" ne konca ne
kraj, in tudi o "Naši krvi" sta
bili že dve. Če bi hotel list vsem
"kikarjem" ustreči, bi moral iz-
hajati vsak dan najmanj na os-
mih straneh. Toliko v prijazno
pojasnilo.

Išem rojaka LOUIS PAVŠICA,
podomačja Kramarjev Lojzel iz
Bučke na Dolenjskem. Imam za
njega jako važna poročila, zato
naj se mi oglasi, ali pa če kdo
ve, naj mi javi njegov naslov.
Reza Potočar, Box 73, Lansing,
Ohio.

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in
Wisconsin naznanjamo, da jih bo
de obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH

kateri je opravičen pobirati naro-
čnino za list "Glas Naroda" in is-
dajati pravoveljavna potrdila. Bo
jakom ga toplo priporočamo.
Upravištvu "Glas Naroda".

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Berberton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KOSTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreča Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boče odzivalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

MESEČNI PREGLED MED DRUŠTVAMI IN JEDNOTO.

Za mesec September 1915:

1	433.33	—	89.00	89.00
2	442.98	—	61.00	61.00
3	208.88	—	18.00	18.00
4	162.14	—	40.00	40.00
5	90.66	—	—	—
6	89.49	—	61.00	61.00
9	450.63	—	296.00	296.00
11	86.09	—	45.00	45.00
12	161.88	—	189.00	189.00
13	163.72	—	86.00	86.00
14	75.74	—	13.00	13.00
15	220.25	—	165.00	165.00
16	190.68	—	131.00	131.00
17	71.87	—	—	—
18	510.35	—	32.00	32.00
19	304.13	—	—	—
20	177.21	—	24.52	24.52
21	184.70	—	87.00	87.00
22	190.00	—	51.00	51.00
25	312.31	—	16.32	16.32
26	126.00	—	—	—
27	126.02	—	92.00	92.00
28	73.45	—	37.00	37.00
29	188.38	—	—	—
30	470.95	—	63.00	63.00
31	228.29	—	26.00	26.00
32	158.45	—	116.00	116.00
33	247.46	500.00	139.00	639.00
35	146.79	—	9.00	9.00
36	341.71	100.00	217.00	317.00
37	—	—	290.00	290.00
38	120.31	—	—	—
39	189.59	1000.00	445.00	1445.00
40	220.99	—	21.00	21.00
41	75.54	—	10.00	10.00
42	177.08	—	53.00	53.00
43	110.40	—	48.00	48.00
44	138.11	—	8.00	8.00
45	177.94	—	24.00	24.00
47	177.93	—	56.67	56.67
49	149.40	—	9.00	9.00
50	63.20	—	16.00	16.00
51	96.63	—	11.00	11.00
52	184.33	—	270.00	270.00
53	227.41	—	85.00	85.00
54	155.76	—	112.00	112.00
55	98.18	—	80.00	80.00
57	49.89	—	—	—
58	115.41	—	36.00	36.00
60	96.36	—	—	—
61	103.24	—	73.26	73.26
64	38.48	—	—	—
66	148.88	—	—	—
68	—	—	77.00	77.00
69	96.97	—	12.00	12.00
70	62.00	—	112.00	112.00
71	231.57	—	53.67	53.67
72	57.78	—	—	—
75	142.09	—	34.00	34.00
76	56.15	—	—	—
77	60.20	—	42.00	42.00
78	204.84	—	63.00	63.00
79	22.30	—	—	—
81	42.41	—	—	—
82	165.07	—	49.00	49.00
83	60.33	—	—	—
84	211.00	—	—	—
85	158.94	—	43.00	43.00
86	47.81	—	—	—
87	42.75	—	—	—
88	61.47	—	50.00	50.00
89	109.17	—	29.00	29.00
90	66.15	—	88.00	88.00

92	—	—	32.00	32.00
94	263.90	—	102.00	102.00
99	132.35	—	29.00	29.00
100	64.28	—	—	—
101	54.05	—	—	—
103	142.01	—	107.00	107.00
104	46.73	—	36.00	36.00
105	98.81	—	16.00	16.00
106	105.32	—	16.00	16.00
107	—	—	—	—
108	54.77	—	—	—
109	38.33	—	79.00	79.00
110	93.25	—	9.00	9.00
111	136.18	—	12.00	12.00
112	36.84	—	—	—
114	203.57	—	82.00	82.00
116	85.84	—	28.00	28.00
117	30.60	—	3.00	3.00
118	38.43	—	—	—
119	21.63	—	—	—
120	36.06	—	—	—
Asses. št. 205:	—	—	—	—
Dr. št.:	—	—	—	—
37	612.73	—	—	—
57	185.11	—	—	—

Skupaj... \$13,927.39 \$1,600.00 Skupaj... \$4,955.44 \$6,555.44

Prva številka znači številko društva:
druga znači svote vplačanega denarja:
tretja znači smrtnino;
četrti znači koliko se je izplačalo podpore in poškodnine;
peta pa koliko so člani posameznih društev skupaj prejeli.

GEO. L. BROZICH, gl. taj.

Ponočni boj pri Dobrodu.

Po skalnatih stezah in mračnih klanjih, po temi, da ne vidiš svoje lastne roke, spemo korakoma gor v Sv. Martin, vasico na južnem pobočju gore Sv. Mihaela, ki je ključ naših postojank na Dobrodu. Planoti, ki se zanjo vrše vroči boji. Krog in krog popolna tišina; le naši bobneči koraki in udarci okovanih čevljev odmevajo vanjo. Če se ozreš, spoznaš po mnogih rdečastih žarčih pičkah, tlečih cigaretah, mašno črto stotnje. Tu in tam se skozi črno noč med gozdnim drevjem zasvetijo sivkasta postolja, ki jih je dva opazil v senci vrhov, ki jih obdajajo. Tipajo se pomikamo po globokem klanju med visokim obzidjem navkreber, ker nas nena doma obdajo številne senčne podobe: ena naših bojnih straž. — Njen poveljnik nam pokaže smer, v kateri nam je korakati, da pridemo na koto.... Kako se naj v tej zmedeni cesti, poti, ki so jih ravno izklesali po gozdovih, in mnogih stezah spoznamo, to je bila seveda naša stvar. Predvsem pa tleče cigarete proč, kajti preblizu smo sovražniku. Naprej se pojde skrajno pozorno in pazljivo tiho in v vrstah, puške za streljanje pripravljene v rokah, zakaj vsak hip moremo naleteti na sovražne patrole ali večje italijanske oddelke, ki prodirajo.

Zavarovanje marša s stranskimi patrolami na takem neprehodnem svetu ni mogoče, in tako bi se moglo pripetiti, da bi prileteli kak italijanski bojni stražnik v naročje. Na vzhodu se kaže rdečast svet. Luna kmalu izide; zdaj pa je krog nas še tema kakor v rogu. Včasih mi na čelu postojajo ter vpremo oči v lokavo noč, ki si v njej leži na tisoče ljudi nasproti, pripravljenih, da drug drugega naskočijo. Po polurni hoji po položni cesti, ki se v širokih vijugah vpenja navzgor, pridemo na gorski hrbet, kjer srečamo patrolo bojnih orožnikov-domacinov, ki poznajo te kraje. Šepetaje nam povedo, da smo tik ob vznožju kote, najvišjega vrha in da so sovražne črte samo še štiri sto korakov pred nami. Krenemo jo po strmi, skalnati stezi, ki se tu odepi od poti, pa levo ter plezamo skozi gozd z visokodebelnim, gostim drevjem, ki ne propusti niti žarka mesečine, ki se je zdaj že pojavila, navstric s sovražnimi črtami naprej. Tiho se podrsnemo dol v široko kotanjo; tu se morajo težki gorski čevlji takorekoč prežagati skozi bujno rosnato rastlinje in gosto visoko travo. Še po strmih travnatih obročih moramo gor do nizkega zidu; od tod se vzdiguje položen, večinoma odprt obronek gor do najvišje kope kote Ob zidu se ustavimo in kmalu smo vsi globoko zaspali, razven straž, ki so preplezale zid in čepi kakih petdeset metrov pred nami za grmovjem.

Polnoči je minilo, luna se je skrila za kupe oblakov, napojene dežne vlage, njen mrzli polsvit riše nedoločne odseve in pošastne senice po krajini kar nas zbudi nek šuštenje in šepetanje številnih ljudi, ki se plazijo bližje in bližje. To so ojačenja, ki se pripravljajo k naskoku. Pa tudi Italijani so že postali nemirni; zdi se, da nekaj slutijo. Jarki pramen svitlobe meta začne rezati deževne oblake,

se nagne na nas ter nas obda z valom žive svetlobe, politi dalje, se zopet vrne k nam ter pretiplje vso okolico. Za trenutek se prikazejo snežnobeli obrisi luči in vitez zvonik, potem pa vse zopet izgine v temi. Izginil pa je tudi mir. — Zdaj tu, zdaj tam zaprešketajo strelji, svignejo rakete proti nebu in nervoznost Italijanov se prične izražati v živahnem postreljevanju, ki tu utihne, da se zopet drugod vzbudi. Baš pred nami zažari kakor po dnevu, in ko je dožarela, pade na tla, da se skušajo oči, ki jih je preživa luč bolela, zopet privaditi somraku mesečine. Kar na obronku pred nami zaropota kamen, ki se je zataknil nizele, in obenem je počil strel. Krogla tleskne ob zid in kakor strahova, kakor sivi podobi v sanjah, se naenkrat dvigneta pred nami iz visoke trave dva naša opazovalca ter sporočita, da se tik ob našem zidu potika močna italijanska patrola. Kmalu zaikri pred nami vse polno strelcev z ostrim zvokom, kakor če počis z bičem, in čez naše glave je začelo brneti in brenčati, živgati in peti in na stotine krogel je tleskalo v zid. Ob negotovi mesečini izza oblakov morem pregledati le bližnje deseterice svojih ljudi, ki leže in čepi, pripravljeni k streljanju, za zidom ter, ker so itak že opaženi, ravno dušno pušijo cigarete. Polagoma začne sovražni ogenj, ki nanj ne odgovarjamo, pojmajati, še en strel zazveni, in konec. Na levi pri zvoniku, in na desni pri Črnihih pa streljanje čedalje bolj narašča in med pokanje pušk se vmešava prasketanje strojnih pušk, da pretresa živce. Tam so naše kolone že prešle k naskoku. Skozi vrzel z zidu sem zlezal na drugo stran naprej, kar se pojavijo pred menoj štirje vojaki, kakor da bi vzrastli iz tal. Četovodja mi sporoči, da je s šestorico mož preiskal osrednje, prišel pri tem med Italijane ter se po kratkem boju, v katerem so imela bodala in kopita glavno vlogo, u-maknil; toda vrnil se je samo s štirimi možmi, dva sta se izgubila. Suneč, da bi se jih skušalo dobiti ven, bi bil zaman, združen z izgubami. Zato počenemo zopet za zid s srdom v sruin in stisnjenimi zobmi, kazalec ob petelinu ter opazujemo s poostrenimi očmi prostor pred seboj. In res se prižene, kakor kaže se pripiljajo skozi kršje in grmičje, v vsaki kotanji se ugnezdijo, zležejo za vsako drevo, za vsak grm. Za sekundo se njih senice pred nami vzdignejo, potem pa zopet izginejo v tleh.

Tedaj zažari nad krajino jarek svet. Kakor bela roka pošasti potiplje italijanski svitomet nad našimi črtami, ki se pa v njih ne pokaže niti konec nasa. Potem tiplje dalje po ozki livadi med nami in sovražnikom, skoči v oblake, pa se nagne zopet na zemljo ter razsvetli gozdni svet pred nami kakor po dnevu. Po nerodnosti zadene odsek njegovega svetlobnega stožca Italijane, ki leže za kamenjem ali se po trebih plazijo proti nam; z daljnogledom je natančno spoznati pripognjene glave, da, celo obraze. A naša ura še ni bila. Svitemet ugane in v temi pustimo priti Lahe bližje, prav blizu. Nepremično ležimo na preži, že se sliši taklanje kamenja, tedaj se začne živgati in z zvencenim krikom: "Avanti! Evviva Savoia!" poskačejo Italijani kvišku ter pridre v velikih sko-

kih proti nam. Takrat pa se začne tudi na naši strani povelje: "Ogenj!" — čarodejna beseda, ki sproži tisočero pušk. In kakor električne iskre zažarevajo strelji in skačejo od cevi do cevi, kakor škvrkanje z bičem poka Italijanov, krog uses ter jih vrže cele kupce na tla; njihov naskok je odbit še predno se je prav začel.

"Scampa, Scampa!" — "Bežite, bežite!" Do nas doseže karajoči, a obenem spodbujajoči glas nekega italijanskega častnika, ki se zaman trudi, da bi bežeče vojake zadržal; naperimo brzi ogenj tje kaj, odkoder prihaja glas, in kmalo tudi tam vse utihne.

Na Krnu.

Vojni poročevalec baron Kurt v. Reden piše o Krnu, ki je tako zaslovel v tej vojni:

.... Za gozdom za... takoj menda najbolj pust sve... ima Krns. Obširna kamenita, pušava široka eno kvadratno miljo. To je Krn.

Ta pa danes ni samo trdnjava ampak praveto mesto, kjer najdeš povsod orientacijske table in imena potov.

Razgled je lep, toda Krn ima navadno kapo na glavi in takrat ne vidiš 50 korakov daleč in za toliko smo čisto oddaljeni od lastnih jarkov.

Tekom tednov je nastal čudovit položaj, da imata Krn v svojih rokah oba nasprotnika, med katerima leži zelo ozek takorekoč nevtralen prostor, preko katerega moreš le z najtežjim izgubami. Kakor v Flandriji se je tudi tu razvil trdnjavski boj, ki v najboljšem slučaju prinese enemu ali drugemu ali 100 m dobička ali izgube, vedno pa težke človeške izgube.

V podnožju skalne pečine, ki štrli nad vrhom Krna, leži "placota mrtvih"; njenega imena ne dobiš na nobeni karti, toda ostalo bo do konca življenja v spominu tamošnjih borilcev; samo 800 m je dolga, samo 200 m široka.... Če se sliši to petje težkih granat, potem nenadoma izginejo vsi prijetni spomini, potem vemo, da nismo na strelšču meščanskega strelskega društva, marveč v vojni, ki je svoje najmodernejše orožje privlekla tudi v gore in je brezobzirno izkorišča, da uniči nasprotnika.

Začne se z brnenjem, kakor bi deček na vrvi navezal kos lesa in ga hitro vrtel v krogu. Brnenje postaja močnejše in višje, naraste v bučanje in živžganje, kakor bi nam hrumele nasproti brzovlak ali pa bi bobnel navzdol plaz. Nehote se ozremo navzgor, da bi videli lok, ki ga riše ta zvok med gorskimi vrhovi in oblaki. Zdi se nam, da bi morala biti pot izstrelka zarisana v nebo, da bi morala stati kakor upognjena šiba, zatakljena med skalo in skalo, ali pa kakor goreča kurva rakete. Pa še predno smo si mogli reči, da je nemo-goče videti to pot, nam tresk v globini hipoma okrene pogled. Dvigne se oblak, bel in črn, gost dim plinov, zemlja in zdrobljeno kamenje. Oblak se vspne kvišku, stoji, bel in lisast, ziblje se, zgrudi in razmegli v siv pajčolan, ki še dolgo leži nad skalovjem in drevjem.

Položaj na Mrzlem vrhu in pri tolimskem območju.

Vojni dopisniki poročajo: Italijani poskušajo z enako trdnjavstvom kakor prej ob dolnji Soči, zdaj prodrati ob gorejni. Za to so si izbrali prostor ob Boveca doli južno tolimskega mostiča v širini 25 km. Skoro celo severno polovico tega oddelka tvori krnsko ozemlje, kjer pa so napadi sedaj zelo ponehali. Lahko se se da osredotočiti na nizki, omenjenega ozemlja se držeči hrbet Mrzlega vrha, ki tvori zvezo krnske postojanke s tolimskim območjem. Za obstreljevanje naših tamošnjih postojank v masah vporabljen italijanska artilerija je porazdeljena večidel na drugi strani Soče, na hrbtu Kolovrata, ki se vleče v loku od zahoda v južni smeri proti Toimuni. Dela se z velikanskimi municijskimi masami, da bi se prizadelo infanteriji manj izgub. Vendar niso mogli Italijani kljub veliko porabljenemu močem doseči nikjer uspeha. Sami smo doživeli od teh napadov na višinah južno od Tolmina in dobili prepričanje, da se Italijani nom kljub njihovim združenim močem na tem tako majhnem prostoru ne bo posrečil zaželjeni prodor.

Za kratek čas.

Pogumna.

Strie: — Kaj — oženiti se ho-češ? Ljuba duša — premisli dobro. Ali te nič ne plaše mnogoštevilne ločitve?

Netjak: Kaj še! Ravno nasproti. Ravno ločitve mi dajo pogum, da se poročim.

Pred sodnijo.

Sodnik: — Ali ste samec?
Obtoženec: — Ne, poročen.
Sodnik: — S kom?
Obtoženec: — Z neko žensko.
Sodnik: — Tepec — to se ven-dar samo ob sebi razume.
Obtoženec: — O, ne! Moja se-stra je tudi poročena, pa z mo-skim.

Dobro ve.

Zaupnik: — Poglejte, Gregorač... lepo posvetov imate.... nič dolga... v levo osem reprov... 36 let ste že stari.... zakaj se pa ne oženite?
Gregorač: — E, saj veste, go-spod zaupnik, da prerenkanja in pretepanja ne maram. Žive dni se nisem pretepal, pa se ne bom.

Pred sodiščem.

Sodnik: — Kaj ne, gospod sve-dok, Vi ste bili mesarski pomoč-nik?
Priča: — Prosim, slavno sodi-šče: da!
Sodnik: — In kaj ste zdaj?
Priča: — Prosim, slavno sodi-šče, zdaj sem bivši mesarski po-močnik.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj —.60
Marija Kraljica —.60
Vrtec nebeški —.40

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tol-mać, vezan —.50
Angleško-slovenski in slo-vensko-angleški slovar —.40
Berilo prvo, vezano —.30
Berilo drugo, vezano —.40
Berilo tretje, vezano —.40
Cerkvena zgodovina —.70
Dobra kuharica, vezano \$3.00
Domači živnozdravniki —.50
Evangelij —.50
Fizika 1. in 2. del —.45
Hitri računar, vezano —.40
Katekizem vez. veliki —.40
Katekizem vez. mali —.15

Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vsak 50č, oba \$1.00
Občna zgodovina —.40
Pesmarica, nagrobnice —.50
Poljedelstvo —.50
Popolni nauk o čebelar-stvu, vezan —.50
Postrežba bolnikom —.20
Sadjereja v pogovorih —.25
Schimpffov nemško-sloven-ski slovar —.120
Schimpffov slovensko-nem-ški slovar —.120
Slovenski pravnik —.20
Slovenska Slovnica, vez. —.120
Slovenska pesmarica, 2. zve-zek po —.60
Spisovnik ljubavnih pisem —.40
Trtna uš in trtoraja —.40
Učna živnozdravila —.50
Umni kmetovalci —.50
Žirovnik, narodne pesmi, 1. in 2. zvezek, vez., po —.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Baron Trenk —.20
Belgrajski biser —.20
Beneška vedeževalka —.20
Bitka pri Visu —.30
Bodi svoje sreče kovač —.30
Boj s prirodo —.15
Božični darovi —.15
Burska vojska —.25
Cerkvica na skali —.15
Ciganska sirota, 93 zvezkov \$5.00
Cvetke —.20
Don Kižot —.20
Dobrota in hvaležnost —.60
Fabiola —.35
George Stephenson, oče železnice —.20
Grizelda —.10
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po —.20

Ilustrovani vodnik po Go-renjskem —.20
Ivan Resnicol

Okvir brez slike.

Vladimir Levstik.

Hišni gospodar se spominja natančno: pred petimi leti je prevrnil umirovljeni poštni kontrolor Tlakar veliko mizo, na kateri je stal in navijal stensko uro, letos o Veliki noči pa se je ubila gospe milostni nočna posoda. To sta edini priliki, da se je slišal glas iz tretjega nadstropja, kjer živi poštna dvojica svojo idilo pokoja, zaspanosti in tihega, v obeh vse hiše posvečenega žalovanja. Drugače bi jo pozabili popolnoma; zakaj nič, prav nič te ne opozarja nanjo — kvečjemu vonj po izborni obari, ki jo kuha gospa Tlakarica vsak četrtek za večerjo.

Tri starinsko opremljene sobe s kuhinjo in drvarnico tvorijo stanovanje te redke partije. Kakšno je lice spalnice, ne ve nihče, ker počiva vedno kdo, zdaj gospod Tlakar, zdaj obilna milostljiva; tudi obednice se ni videlo tuje oko, zakaj varčnost vlada tu in navada, poučiti v lastni blagor, kar znaša s trga sključena stara dekla Meta, slevna v šentpetrski fari po svoji veliki svetosti. Z gotovostjo vede samo, da je pri Tlakarjevih zelenkastorjav salon z votlohrbnimi kanapejem in s štirimi slokimi blazinastimi stoli; po stenah vise romantične alpske pokrajine v oljnim tisku in majhen, prazen okvir od rezljane deščice. Kakor je neznan ta okvirček, vendar mika pogled redkih gostov; priteza jih z nepremagljivo silo, ali ozirajo se nanj le kradoma in plaho. Oni še pomnijo dni, ko je visela v tem okvirčku slika majhne deklice, in vedo, da je pisana v njegovi sedanjih praznični tragediji Tlakarjeve rodbine.

Nikjer niso popoldnevi tako dolgi kakor v tem stanovanju; ustvarjeno je pravzaprav za srečne ljudi, kajti ure trajajo tukaj stoletja. Tlakarjeva predsedata s stola na stol; zdaj leže ona, zdaj on na kanape, zlekne se mukotrpno in napolni sobo z resnim, krepostnim smučanjem. Kadar ne spi, puši gospod Tlakar dolgo pipo z glavičco od zakajene morske pene in čita uradnik ali "Slovenski Narod"; milostljiva plete rajša nogavice, ki nihče ne ve, kam jih daje, in če natakne očala, se za-

globi v misijonska poročila. Vidi se torej, da nikakor ne gre zamenjati Tlakarjev s kakimi drugimi Tlakarji, ki ne žive tako mirnega in krščanskega življenja.

Po dvakrat na teden zapoje popoldne zvonček na vratih, starinski zvonček z lesenim ročajem, ki se sveti od stoletne rabe; Meta pridrsi nejevoljna iz kuhinje, tiščeča pod predpasnikom zadnjo jagodo prekinjenega rožnega venca. Vrata se zavrtje brez glasu v namazanih tečajih, in prav tako brez glasu vstopi frajla Ema, splava v salon, sede, ne da bi jo bilo treba prositi, izvleče kvačkane iz baršunaste pompadure in počaka mi-gljaje s suhim prsti, da pride kdo. Meta prinese čez nekaj časa belo kavo z velikimi kupi vrhnjega; to je edino gostoljubje Tlakarjevih, pridržano samo za stare, neomajne goste. Frajla Ema, milostljiva in gospod Tlakar začno piti kavo prigrizavajo belo struico in se menijo o starih časih in o pokvarjenosti ljudi.

Frajla Ema šteje gotovo že svojih petdeset let; grda je in mršava kakor sam smrtni greh, in človek ji verjame težko, če omeni zadrževanje, da jo je zasledoval včeraj spet neznan oficir. V mladosti se ji je pripetila malenkost z bratrancem, ki je služil pri vojaki; a tista istorija je pozabljena že zdavnaj. Narednik se je ustrelil zaradi poverbe, otrok je umrl gladi na kmetih, kjer ga je imela v reji; Bog je vse prav obrnil. Le tuintam se oglasi spomin, kadar tarna frajla Ema nad pregrešnimi oficirji, ki se ji ponujajo za spremljevalce; gospa Tlakarica si pomakne naočnike na čelo, pokima z glavo in meni važno: "Le čuvajte se, draga Ema; človek ne ve, kje ga čaka nesreča. Ljubezen ne lasni nikoli, nikoli!"

"Kaj pa poreče k temu vaš pa?" jo zavrne točno frajla Ema. "Midva", jo prekinje milostljiva strogo, "se nisva vzela iz ljubezni."

Pri tem se ozre po strani na prazni okvirček od rezljane deščice, kakor bi se bala, da izpregovori tista turobna odprtina mahoma in jo postavi na laž.

"Vzela sva se po pameti", pritrdi gospod umirovljeni kontrolor in puhne gručo dima preko mize.

In frajla Ema pokima hinavsko, kakor da ne bi vedela:

"Da, da, ljubezen je strupeno jabolko. Jaz pravim vedno: le ne ljubiti. Tega ni Bog ustvaril; to je vrazja iznajdba, da se ljudje zapeljujejo in dirjajo v pogubo!"

Toda milostljiva se spomni časov, ko še nista stali nočni omari- ci med njeno in možovo posteljo:

"Vse bi še bilo in nič ne bi rekel človek; samo ti nesrečni..."

Spomni se mahoma in pogoltno besedo; ali že povzame gospod Tlakar z grobnim glasom, tresočim se kakor od užaljenega poštenja:

"Otroci!"

To reki dvigne pest, položi jo na mizo, da zacingljajo skodelice, in se ozre divje na prazni okvir:

Frajla Ema zardi kakor paradiznik, suhi prsti ji vztrepčejo, glava ji sklone tiho na kvačkane, in solza se razleze med gubami njenega lica. Spomnila se je črvička, ki spi tam na Dolenskem že trideset let pod rušo vaškega pokopališča; gotovo je že segnil križ na gomili, in nemara so jo celo razkopali in vrgli kosti med druge, grobe in velike kmetijske kosti...

Gospod Tlakar pa se je razburil, bori se z notranjo viro, sili besede nazaj, hlasta, prekinja se, zdaj šepče, zdaj se davi z jokavim zanosom, in vendar ne more odnehati, dokler ni povedal vsega.

"Otroci! Da, otroci... To, ljuba moja, je gorje — je rana, ki je ne zacepi nobeno mazilo in noben čas!... Včasih, Matilda — sama veš, da te imam rad; rad te imam kakor punčico v očesu, saj si revala z mano vred. Pa kakor rad te imam — včasih sem take volje, da bi te zadavil! Vrgel bi te na tla, bil te s palico — s petami bi skakal po tvojem prokletem životu. Bog mi odpusti smrtni greh! Zakaj ti si mi jo rodila, ti, ti, ti! Kdo drugi kakor ti jo je rodil, prokleti..."

Prekine se, kakor da se je zbal strašne besede v svojih dostojnih ustih; in spet se ozre divje na prazni okvir. Udari se z dlanjo po čelu in povzame s plakačnim glasom:

"Je že prav tako: kazen božja za človeško nespamet in za pohoto našega telesa: kazen božja!... To ima človek: skrbiš, trepečeš

nad črvom, ki se zvija v zibelki, sree ti zamira, če ga le glava boli... noriš, ko ga grizejo gliste... in potem, ko raste, učiš, ljubiš, in spet skrbiš in učiš, po rokah nosiš zalego peklensko — in kaj je tvoje plačilo? Sramota, žalost in obup! Med ljudi si ne upaš, ker kažejo s prstom za teboj; kadar si sam, te preganja obup in te straši izgubljenost nade — vsa mrta sreča prejšnjih dni! Vse življenje uničeno — oh, vse življenje! In sram te je, ker si tako neumno ljubil svojega otroka in ga ljubiš še zdaj — s krvavečim srcem!..."

Tu navdahne gosposda umirovljenega kontrolorja višja sila. Veličastno odloži pipo, odhrkne si, vstane v mogočnosti svoje debele postave, popravi telovnik in izjavi s tragično strastjo:

"Da, tudi jaz ljubim svojega otroka — tudi jaz, nesrečni oče! In tudi Matilda ga ljubi, nesrečna mati... Toda — toda! Voda in gnojica nista prijateljici, poštene in propalost ne hodita skupaj. Prerezal sem prst, zaprl svoja vrata. Še njeno sliko sva se zgleda — okvir pa naj visi tu v večni spomin! Izobčena je — izobčena in prokleta!..."

Zdaj je odleglo gosposdu Tlakarju; še enkrat se ozre s pogledom polnih svete jeze, nato pa se izpremeni njegov gnev v mehko genotijo; sede, nasloni čelo med dlani in zaplaka z debelim krulčim glasom. Gospa Matilda in frajla Ema sta plakali že prej; zdaj plakajo vsi trije, dolgo in monotono, kakor da bi vršili z užitkom in vednostjo staro, neizogibno ceremonijo.

Enako se zgodi, kadar pride teta Malči, stric Teodor, gospa Robidnica ali gospod podpolkovnik v pokoj; gosposda Tlakarju ne smeš omeniti otrok, če nočeš, da se mu razboli srce.

O takih prilikah gre zvečer k "Črnemu medvedu" in pije na obup; že večkrat se je pripetilo, da je izpil po šest osmink dolenskega črvička in popušil tri viržinke. Prijatelji ga gledajo in vidijo, da ga tare bol.

"Ne, ne tako naglo, gospod kontrolor! Počasi, počasi! In že tretja viržinka? Varujte si zdravje, gospod kontrolor!", pravi nekateri.

"Čim prej umrem, tem bolje za me!" odgovarja gospod Tlakar z

mučniškim glasom. "Nesrečnemu človeku ni obstanka na tem svetu."

In vsi pomolče sočutno; gosposda kontrolorju de dobro, ko ima jo usmiljenje z njim. Vsi spoštujejo njegovo žalost, in nihče ga ne vpraša, kako in kaj; saj je znana reč, da visi v njegovem salonu okvir brez slike, in stara stvar je, da ne gre dregati v rano svojega bližnjega. Kaj bi dregali, kaj popraševali, ko ve vse mesto in skoraj vsa kranjska dežela: nekaj je bila v ovirju gosposda Tlakarja fotografija nežne deklice z bujnimi svetlimi lasmi, cvetočimi ustnicami in plaho koprnečimi očmi.

Magda ji je bilo ime.

Že par mesecev po poroki gosposda Tlakarja z gospo Matildo je napolni hišo njen tenki, nenavadno zvonki jok. Zdravnik, ki je zahajal tisti čas pogostoma k mladi ženi, se je nasmešnil nekega dne in dejal:

"To bo še operna pevka, gospa! Videli boste — otrok se je rodil s talentom za petje, in če ga boste znali gojiti, boste čez dvajset let mati najbolj slovečega soprana daleč naokoli..."

Doktor je rad prerokoval; in ker je bil mlad in neroden, je dodal hudomušno:

"Sicer pa so zgodnji otroci veličinoma tako talentirani; vsi, ki pridejo tako zgodaj na svet... Kaj hočete: spočeti so v ljubezni, v zanosu najlahtnejših sil..."

Hotel se je prikupiti; gospa Matilda pa se je obrnila v zid in zahtela od jeze. Tlakar je poiskal drugega zdravnika in sklenil z ženo pozabiti, da sta se našla v ljubezni; ker jo je poročil itak le iz strahu pred njenim razjarjenim očetom, jima to ni delalo velikega truda. Pozabila sta in čakala, dokler ni zrastle med njima tista druga vez, ki ji pravijo nagnjenje v zakonu in ki je ljubezni prav oddaljena sorodnica.

Bila sta oba z dežele; njemu je bilo celo Gregor ime. Ona je bila Matilda, in pomnila je, kako se je jokala s šestnajstimi leti, zakaj je niso krstili bolj blagodonečje: Ellen, Alma ali vsaj Erna, kakor ljubke junakinje nemških romanov. Rada bi bila popravila ta greh pri prvi novorojenki, toda morala se je vdati konservativno-

sti gosposda Tlakarja; dosegla je kljub temu, da so krstili malo za Magdaleno. In Magda je naposled ime, ki ga ne slišiš v vsakem hlevu.

Človekovo ime, pravijo nekatere, je njegova usoda. Magda vsaj je bila v resnici gosposko bitiče: iz rdečkaste mesne kepice se je razvil fin obrazek, ki ni spominjal na roditelje niti z eno svojo potezo; oči so zasijale že zgodaj v tistem zastrtem hrepenenju, ki se zdi, da sanja o daljnih gradovih, in njena hoja je bila hoja majhne kraljice. Gospa Matilda je zrla iz prva vsa očarana na svoje lepo dete; ne tako gospod Tlakar, ki je imel kaj malo zmisla za gospostvo in finočo.

"Nehajta mi že s to princeščinom!" je rojil neprestano. "Ali ne vidiš kako razvajaš otroka? Strogi mu je treba in pokorščine, da, spoštovanja in bogaboječnosti! Ti ga uči; Ti si bila tudi gospa, si prišla vseeno na svoje mesto..."

Gospa Matilda je bila mehkega značaja, in doba, ko zamenja ženska svojo lastno pamet z možjevo, je ravno nastopala pri njej tiste čase. Prišel je dan, ko se je začudila in zgrozila nad naturo svoje Magde; prišel je tisti, ko ji je začela izbijati otroške muhe strožje in sovražneje od svojega moža.

Magdi so napačili dnevi odtujenja, ki zastrupijo vsako otroško srce. Še preden se je razvil detinsko popje v dekliski evet, je bilo v njenem sreću ubito zaupanje do roditeljev, tonečih vsak dan globlje v svojo sivo nekdanjost. Čutila je dobro, kako jo je včasih popadlo za vrat, kadar je slišala svoje tovarišice govoriti za rečih oči o materah in očetih; kadar je bila sama, je ponavljala besedi: "Mama! Ata!" hotela o- kusiti v njih isto sladkost in srečo, pa je čutila le, da sta ji puhel zvok. Čim bolj je doraščala, tem bolj jo je dušilo v tej pajčevini laži in mrzle sile, ki je tvorila njej okrilje rodbinskega življenja.

Bila je vzgoja, kakršna je skolaraj povsod, kjer so ljudje omejeni in sebični: nihče se ni trudil, do- umeti drhtljaje njene mlade duše in jih voditi na srečno pot; njene želje in hrepenenja so poganjala pod trinoštvom očetovske hiše tja v en dan, kakor divje

rože. Mati in oče sta opazovala to zmedo v njenem sreću z odkrito mržnjo; čim jasneje sta čutila, kako uhaja Magdina duša iz dosega njiju neokrene oblasti, tem ljube- sumneje sta hitela ubijati v njej vsak sen, vsak polet in sleherni utrip ponosa. In vsak udarec je koval v Magdi ono, kar je moč in duša vsakega nerazumljenega in zatiranega človeka: brezmejno kopnenje po uživanju, ljubezni in svobodi.

Tako je prekoračila svoje sedemnajsto leto; mati jo je začela voditi na plesne vaje. Magda bi bila rada plesala, toda morala je; in tudi to ji je postalo muka. Doživela pa je zdaj nekaj novega: zagrabile melodije valčkov in polk v dnu srea in zavrele v njem tisto pijanost, ki buhne kvišku kakor angel vrtinca in razpne krila svojih slutenj med ljubeznijo in smrtjo. Zdaj je poslušala tudi opere drugače, ob tistih redkih večerih, ko je smela sedeti na balkonu med materjo in frajlo Emo, staro prijateljico Matilde. Nekeč je poslušala tenorja Vokurko, ki ga je obnovevalo vse ženstvo mesta, v vlogi Romeja; takrat jo je obljelo z nečuvno mogoto, kakor reka sladke strasti, odplavljajoča z ritmičnimi valovi kos za kosom njene duše. Oder se je pogreznil kdovekam, v ušesu je zamrla godba; ostala je samo še želja, umreti v naročju Romeja blažene smrti.

Magda je spustila glavo nizko med kolena in se prijelja za vrat, da ne bi zakričala in vrgla svoje- ga hrepenenja dol, v lože in parter, na vse strani ter ga oblatila pred množico. Toda kar se je dvigalo v njej tako burno, ni bil krik; solze so bile, ki so udrele mahoma v nevzdržnem toku... Gospa Matilda jo je pogledala, blede od jeze in sramu; toda že se je spuščalo zagrinjalo.

Tri dni nato je pisala Magda tenorju Vokurki ljubavno pismo; odgovoril ji je na šifro "Pomladno valovje", da jo pričakuje drugi dan v svojem stanovanju. Šla je kakor v omotici — namesto v šolo; in v svoji sreči, da sme počivati ob prsili obritega gizačina, ki je osvojil s tremi visokimi notami njeno srce, se ni niti zavedala, kdaj je postala ženska.

(Konec prihodnjic.)

JUGOSLOVANSKA

KATOLIŠKA JEDNOTA.

Ustanovljena leta 1898.

Inkorporirana leta 1900.

Glavni sedež v ELY, MINNESOTA.

Se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop.

Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici, v blagajni ima okolu 200.000 dolarjev; bolniških podpor, poškodbin in smrtnin je že izplačala nad MILIJON DOLARJEV.

Bolniška podpora je centralizirana, vsak opravičen bolnik si je svest, da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po več naprednih slovenskih nasebinah, tam kjer jih še ni, priporočamo ustanovitev novih; društvo se lahko vstanovi z 8 člani ali članicami.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOHN A. GERM, Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.
Glavni tajnik: GEO L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421 - 7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.
JOHN VOGRICH, 444 - 6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRANK JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308 - 6th St., Rock Springs, Wyo.
GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

Vsi dopisi in denarne pošiljate naj se pošiljajo na glavnega tajnika.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

VOJAŠKE VESTI.

Iz seznama izgub. Stotnik Fran Bude, 97. pešpolk, mrtev; praporščak Mihael Collierig, 47. pešpolk, mrtev; poročnik Alojzij Glaser, 47. pešpolk, mrtev; kadet Fran Haider, 47. pešpolk, mrtev; praporščak Alojzij Mikl, 47. pešpolk, mrtev; poročnik Ferdinand Seiringer, 47. pešpolk, mrtev; kadet Fran Sommer, 47. pešpolk, mrtev; kadet Evgen Baraga, 47. pešpolk, ranjen; kadet Beneš, 97. pešpolk, ranjen; praporščak Alojzij Castellani, 97. pešpolk, ranjen; praporščak Vinko Gruden, 47. pešpolk, ranjen; kadet Josip Kozuh, 7. pešpolk, ranjen; nadporočnik Ivan Zeitz, 27. pešpolk, ranjen; kadet Fran Kavčič, 97. pešpolk, ujet.

Odlikovanja. Cesar je odlikoval po letu Dunaj—Gradec—Ljubljana in po letu iz trdnjave Przemysl znanega letalca nadporočnika Ivana Mandel z redom železne krone 3. razreda za vojno dekoracijo. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil četovodja, titul narednik 4. domobranskega polka Viljem Pelikan. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil nadomestni stražmojster Nikolaj Furlan pri 7. deželni orožniški enotnosti in orožniški nadomestni stražmojster F. Gründl, ki je pridobil 17. pešpolku. — Z bronasto svetinjo za hrabrost je bil odlikovan praporščak Matija Malešič, sotrudnik slov. listov.

KRANJSKO.

V ruskem ujetništvu se nahaja F. Valjavec iz Leš na Gorenjskem. Iz italijanskega ujetništva se je oglasil livar Fran Zalar iz Ljubljane. Piše, da je bil ujet 25. julija zvečer. Pravi, da je zdrav in da se mu godi dobro.

Pet sinov v vojni imata oče in mati Jeme iz Žej pri Domžalah. Sin Karol se je po d. setih mesecih oglasil iz ruskega ujetništva (bil je ranjen ujet). Peter je pri pionirjih, Lovrene in Matija pri 17. pešpolku, Jaka je pa črnovojnik.

Vojaki umrli. V ljubljanskih bolnišnicah so umrli sledeči vojaki: Josip Krihouna, sapper. — Josip Lampacher, lovec. — Karel Poreitnik, major. — Anton Turk, pešec. — Stefan Kendi, ogrski konvokski pešec. — Fran Skočovsky, pešec. — Ivan Golenc, pešec.

Umrli so v Ljubljani: Antonija Jeločnik, rojena Česnovar; zapuščena štiri otročičke, mož je pa pri vojaki. — Helena Petek, hiralica, 60 let. — Fran Črnogaj, posestnik sin, 7 mesecev. — Zofiga Jamnik, hči tobačnega delavca, 3 mesece. — Josipina Konjeder, hči železniškega delavca-beguna, 16 mesecev.

Umrli je v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji Jožef Omers, župnik v pokoju v Sežani. Pokopali so ga na pokopališču v Smihelu. Umrli je bil rojen 14. marca 1845 v Lahovčah, okraj Kamnik.

Peizkušen samomor. Zastrupiti se je hotela v Ljubljani v Zvezdi na klopi 23letna lahkoživka Alojzija Strohsack. Izpila je steklenico lysola ter se že onesvestila. Rešil jo je neki mimoidoči polkovni zdravnik, ki je odredil prejelavo v deželno bolnišnico; tam so ji izprali želodec in jo oteli gotove smrti.

Begunci v Ribnici. Kljub temu, da je prebivalce Ribnice zadela huda nesreča, požar, morajo skrbeti za veliko število goriških beguncev.

Avstrijska ravnopravnost. "Gorenjec" v Kranju piše: Na e. kr. poštini uradih so nabite vsak dan nove brzojavke, ki poročajo o položaju na bojiščih, pri nas seveda — nemščini. Na celotni otoku Krku, tudi v čisto hrvatskih krajih, so pa te brzojavke objavljene v — italijansčini. In to v času, ko se Hrvatje najpogumneje bi-jejo proti verolomnim Italijanom. Italijansčina je še vedno gospa!

Mlad napadalec. Na petu med Selom in Žirovnico je okrog 15 let stari posestnikov sin Anton Vidie napadel z nožem namestnega čuvaja državne železnice v Žirovni-ki Janeza Zemljo, ko se je leta vračal v mraku od matere iz Sela domov. Zadal mu je dve rani; eno pod rebra in eno v hrbet, vsaka-ko precej občutni, ker je Zemlja moral v deželno bolnišnico. Ves dogodek je zelo zagoneten in je napadeni celo birmanski boter napadalec.

Ponesrečeni izle. Po neprijetnem deževnem vremenu je nastal

zopet prijeten dan. Tega dne je na Selu bivajoča žena Ivana Mirt zaprla svojega petletnega Pavla v sobo, ker je imela tekmo dopoldneva opravke v Ljubljani. Toda prijazno solnce in lahna sapica je vabila Pavla v vso močjo na prosto. Ker skozi zaklenjena vrata ni mogel, jo je ubral kar skozi okno ter jo mahnil proti železniškemu tiru. Tam se je ravno zapirala zavora in rožljajoče železje ga je zopet vabilo, da pogleda. Potipal je z leve roko kolesje, ki pa mu neusmiljeno poškodovale vse štiri prste razven kazalec.

Izgubil se je ali pa ušel Milan Srečnik, krojaški vajenec, sin Jakoba Srečnika, Radeckega ceste št. 1, Ljubljana. Fant je majhne postave, star 13 let, bledega lica. Zadnja dopisnica je pisal iz Logatec, kjer pravi, da gre proti Vipavi.

Letno poročilo o stanju ljudskega šolstva koncem leta 1914. Ker se letos ne izda tiskano letno poročilo, ki so ga ponavadi dobila šolska vodstva, slede tu najvažnejši statistični podatki o stanju ljudskega šolstva v letu 1914. — I. Šol je bilo: A. Javnih: 1. meščanskih 2, 1 s slovenskim (Postojna) in 1 z nemškim (Krško) učenim jezikom. 2. ljudskih šol: enorazrednih 172, dvorazrednih 121, tri-razrednih 49, štirirazrednih 47, petrazrednih 23, šestrazrednih 14 in osmerazrednih 6, skupaj 432. Med temi je 20 šol za silo, 4 eksperimentne in 17 eksperimentalnih. Izmed vseh javnih ljudskih šol je bilo 18 samo deških, 14 samo dekliških in 400 mešanih. Glede učnega jezika pa: 391 slovenskih, 30 nemških, 9 utraktivstičnih in 2, v katerih se je poučevalo slovenske in nemške otroke v posebnih oddelkih. B. Privatnih: 1. s pravico javnosti: a) 4 meščanske za deklice, in sicer 1 slovenska, 1 nemška in 2 utraktivstični; b) ljudskih šol: enorazrednih 4, dvorazrednih 2, tri-razrednih 1, štirirazrednih 5, petrazrednih 6, sedemrazrednih 1, osmerazrednih 4, skupaj 23, in sicer: 3 deške, 11 dekliških in 9 mešanih; po učnem jeziku pa: 9 slovenskih, 11 nemških in 3 utraktivstične. 2. brez pravice javnosti: ljudskih šol: enorazredni 2, dvorazredni 1, skupaj 3, in sicer vse tri mešane in z nemškim učenim jezikom. — II. Število otrok: 1. šoloobveznih: dečkov 48.589, deklic 48.215, skupaj 96.804. 2. šoloobiskujočih: dečkov 45.042, deklic 43.426, skupaj 88.468. O. pomba: Med šoloobiskujočimi in niso všteti oni, ki so obiskovali srednje šole in razne druge zavode. Javne meščanske šole je obiskovalo: 114 dečkov in 35 deklic, skupaj 149. — III. Število učiteljskega na javnih šolah: Na meščanskih šolah 8 možkih in 1 ženska, skupaj 9. Na ljudskih šolah 435 možkih in 643 ženskih, skupaj 1078. Veroučiteljev je bilo: 7 s plačo (odstetih v statusu ljudskega učiteljskega), 2 z remuneracijo in in 418 nastavljenih očeckevne oblasti. Učitelje za ženska ročna dela je bilo 34. Na privatnih šolah je bilo 38 možkih in 121 ženskih, skupaj 159 učnih moči. V primeri z letom 1913. je število šol naraslo za 3. Enorazrednih ljudskih šol je bilo 5 manj kot l. 1913., več pa 2 dvorazredni, 2 štirirazredni in 3 šestrazredni. Šoloobveznih otrok je bilo l. 1914. 141 dečkov in 303 deklic, skupaj 444 manj kot leta 1913., šoloobiskujočih pa: 340 dečkov manj in 241 deklic več kot leta 1913. Učiteljskega je bilo leta 1914: 82 učiteljev in 30 učiteljic, skupaj 112 manj kot leta 1913. (Temu so krivice izredne razmere, ker je moralo mnogo učiteljev v vojske in so se mnogi razredili opustili, oziroma se je po dva ali več razredov združilo v en razred s ponikom po oddelkih.)

ŠTAJERSKO.

V ruskem ujetništvu je umrl Avgust Svetlin, učitelj v Konjicah.

Umrli je v Mariboru hišni posestnik in umiravljeni paznik mestnih naprav Fran Graf.

Naglioma je umrl v Gradcu čr-kostavec Konstantin Dacič.

KOROŠKO.

Po krivici obtoženi duhovnik. "Česky Zpád" piše: V minulih dneh je prišel v Plzenj koroški župnik Kukačka, ki je služil v obmejni koroški vasi. Pri izbruhu vojne je bila župnika iz vojaških ozirov izpraznjena, ob tej priložnosti je bil župnik — rodom Čeh — obdolžen od župana protiav-

strijskega hujskanja. Na podlagi obdolžnice je bil aretiran in odpeljan v Gradec. Pri zaslišanju se je dognala neutemeljenost obdolžbe in po krivici napadeni duhovnik je bil po sijajnem lastnem zagovoru takoj izpuščen na svobodo. Na vprašanje, ali ima biti kaznovan obtožitelj, je izjavil, da mu odpusti.

Poštna vest. Poštni konceptni praktikant dr. Gustav Kordin je imenovan poštним konceptistom v Celovcu. Ravnatom sta razpisani dve poduradniški mesti brzojavnega oddelka.

Kolera. V Beljaku je zopet javljenih 6 slučajev azijske kolere. Oboleli so vojaki, došli z bojišča.

PRIMORSKO.

Iz italijanskega ujetništva piše Fran Adamič iz Andola pri Sv. Gregorju svoji ženi: "Naznanim Ti, da sem ujet v Italiji, z menoj tudi nekaj mojih tovarišev, Venturini Frane in Arko iz Zapotoka. Levstek je umrl. Z Bogom, pa kaj molite zame!"

Iz ruskega ujetništva je pisal kadet 95. pešpolka Anton Ivesa doma v Premanturi pri Pulju, svojem prijatelju: "Mili družo! Evo Ti glasa od mene! Živ sto no riječ, upravo živ i ništa više. Još nemam stalne adrese. Javit ću Ti se iz Rusije još koji put. Uz pozdrav Tvoj Ivesa."

Umrli je v ruskem ujetništvu učitelj iz Sovinjaca v Istri Mirko Šiškočič.

Smrt med begunci. Na kolo-dvornu v Ljubljani, kamor se je pripeljala s svojimi starši, je umrla 16letna Josipina Konjeder, delavčeva hči iz Plavi pri Gorici. Kot vzrok smrti so konstatirali črevesni katar.

Umrli je v Trstu lastnik kavarn "Minerva" Josip Golja-Kranje.

Nameščen je Vinko Aljančič, kaplan bovski, kot župni upravitelj v Soči.

Poziv. Učitelj na meščanski šoli v Gorici, Enrico Faini, se poziva, lja potom javnega razglašja na mestnem uradu, da se predstavi mestnemu šolskemu svetu, sicer da bo odpuščen iz službe. Karakteristično za Primorsko, da vsi uradi izdajajo take razglase, ki pa ponajveč, oziroma vedno ostanejo brez uspeha, ker so iskanci v takih krajih, kamor ne prodrejo avstrijski razglasi. Ta mož je že gotovo odrešen v Italiji!

Kobariški župan in osvoboditelj. "Münchener Neueste Nachrichten" poročajo: "Ko so Italijani zasedli Kobarič, katerega so naši iz vojaških razlogov prostovoljno zapustili, je župan na čelu občinskega zastopa nagovoril vrhovnega poveljnika in izrazil pri tem samo to željo, da bi za prebivalstvo pod italijanskim gospodstvom ne bilo slabše nego dosedaj pod avstrijsko vladno."

Vipavska železnica zopet vozi tudi civilne ljudi in blago. Dala je temu prometu dva vlaka dnevno na razpolago. Prebivalci Vipavske doline so s tem jako zadovoljni, ker imajo sedaj kratko zvezo z Gorico, v katero hodijo kljub vojni še mnogokrat, bodisi kaj nakupat ali pa prodati.

Kako je v Gorici? "Grazer Volksblatt" piše: Da Gorica še nikakor ni v italijanskih rokah in sploh ni misliti na to, da bi kdaj bila, dokazuje odprti promet mesta z ozadjem. Neki profesor, ki je pred par dnevi prišel od ondi na kratek obisk v Gradec, opisuje položaj kot popolnoma varen. Kako varno se čuti prebivalstvo pred Italijani, izhaja pred vsem iz tega, da so z majhnimi izjemami odprte vse gostilne, kavarne in trgovine. Na grmenje topov so se ljudje ravno tako navadili kakor na obiske sovražnih letalcev, ki si pa zadnji čas ne upajo več blizu. Sovražni artilerijski ogenj je napravil le malo škode. Profesor je večkrat po cele ure sedel v podstrešju svoje hiše in z daljnogledom opazoval italijanski artilerijski ogenj; sosedni vrt so granate popolnoma prekopale. Profesor je zbral celo zbirko granatnih črepinj, med drugim pa tudi celo 28 cm granato, ki ni bila eksplodirala in katero je na njegovo prošnjo napravil neškodljivo neki avstrijski ognjčar. "Čez par dni se vrnem v Gorico", je končal profesor, "in mislim, da me bo ravno tisti izvožček peljal ob odhodu. Upam tudi, da bom s svojega observatorija kmalu mogel opazovati odhod Italijanov."

Fogarjev most čez Sočo je bil že večkrat cilj italijanskim granatam. V času tistih velikih bitk je bil tudi on po cel dan v ognju. A malokrat so ga kaj poškodovali in še tistikrat so ga avstrijske teh-

nične čete takoj popravile. Potem je imel več časa počitek, toda par dni nato so se ga zopet spomnili Italijani in ga začeli obsipavati z granatami. A tudi to njihovo bombardiranje je ostalo brez uspeha, ker most še lepo stoji in veže Gorico z Brdi. Ravno tako stoji še vsi goriški mostovi: železniški, železniški, leseni in Stražica. Fogarjev. Formazarijev in tudi znani Solkanski most.

Zaprta gostilna. V ulici Franja Ferdinandova v Pulju je oblast zaprla gostilno Jelislave Krek, ker je lastnica prodajala gostom nad maksimalno ceno.

Razsvetljavanje oken na Reki je v onih hišah, ki leže proti morju, strogo prepovedano.

HRVATSKO.

Poročila se je v Zagrebu operna pevkica gđe. Vika Engl z Ivom pl. Moškimim, vladnim tajnikom.

DELO! DELO! DELO!!! Rabim 30 mož za drva delat. Plača \$1.25 od klafre. Šuma lepa in v ravlini. Delo stalno za več let.

John Troha, Pickets, W. Va. (14-15-10)

Rad bi izvedel za naslov svojega očeta ANTONA STAMFEL. Doma je iz Grinoveca pri Kulpi na Kranjskem. Pred 4. meseci sva bila skupaj in sedaj pa ne vem nič o njem. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, da mi poroča, ali naj se sam oglasi. — Anton Stamel, R. F. D. No. 3, Bastrop, La. (14-15-10)

V COLORADO. Vsak ima pravico in priložnost dobiti 160 ali 320 akrov home- stead zemlje, kjer raste vse. Dosti vode in lesa. Blizu železnice in velikih mest. Location, uradna vknjižba in merjenje znaša \$125 za 160 akrov ali \$180 za 320 akr. S to svoto je plačano vse. Pridite, dokler ne bo prepozno! Za pojasnila priložite znamko.

Frank Chanter & Co., 1624 Curtis St., Room 2, Denver, Colo.

Vodnik sreče. Zdravniška knjiga, kako se hitro doma ozdravi vseh bolezni, posebno spolnih.

Vsakemu zastoj. J. F. Dolenc, Box 819 Milwaukee, Wis.

Rad bi izvedel za naslov svojih dveh bratov IVANA in ANTONA ŠTEMBERGER. Doma sta iz vasi Kutežovo pri Bistrici na Notranjskem. Prosim ju, da se mi javita. — Frank Štemberger, 10325 Way Ave., Cleveland, Ohio. (12-14-10)

VABILO na PLESNO VESELICO v soboto dne 16. oktobra t. l. v Slovenskem Delavskem Domu v Conemaugh, Pa., katero priredi

dr. sv. Alojzija št. 36 J. S. K. J. Tem potom vljudno vabimo vsa sosedna društva ter posamezne rojake in rojakinje iz okolice, da bi nas na gori omenjeni dan polnoštevno obiskali. V enakem slučaju bomo tudi mi vrnili milo za drago. Na veselici nam bo igrala tukajšnji slovenska godba Victor Orkestra pod vodstvom rojaka V. Navinška in še druge zabave ne bo manjkalo, za kar bo skrbel društveni odbor. Vstopnina za moške 25¢.

Torej na svidenje 16. oktobra zvečer! P. Pušnik. (12-14-10)

NAZNANILO. Rojakom v Lorain, Ohio, in o kolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMŠE, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda.

S spoštovanjem Upravišтво Glas Naroda

Čudovita zdravljenja. Če trpite na boleznih na pljučih, v želodcu, jetrih, obistih, na katarju, revmatizmu ali živcih, — ne odlašajte niti en dan, temveč se informirajte glede našega zdravljenja potom elektrike in serumov kot se jih rabi v največjih evropskih sanatorijih, ki so pomagali stotinam vaših rojakov, ki so bili v brezupnem stanju, a so sedaj zdravi in srečni. Poskusite naše zdravljenje. Pomeni VRNJENO ZDRAVJE.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN, 308 Permanent Bldg. 746 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio.

Iščem svojega prijatelja JOSIPA POTREBUJEŠ, doma od Sv. Križa pri Litiji. Pred poldrugim letom je bival v Smithton, Pa., sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga javi, ali naj se pa sam oglasi na naslov: Joe Maver, Box 152, Grays Landing, Pa. (12-14-10)

Rad bi izvedel kje se nahaja moja sestra MARJA HRIBAR, omožena KRAŠOVEC. Pred 10. leti se je nahajala v Denver, Colo. Prosim cenjene rojake, ako ve kdo za nje bivanje, da mi sporoči, ali naj se pa sama javi bratu: Anton Hribar, Camp 32, Box 1, Cheat Bridge, W. Va. (12-14-10)

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER za revmatične bolezni, okrevlost in negibnost sklepov in mišic

Pristni prihaja v zavoj, kot je naslikan tukaj. Odložite vse zavoj, ki niso zapечатeni z Anchor varstveno znamko.

25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St. New York, N. Y.

NAZNANILO. Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER za revmatične bolezni, okrevlost in negibnost sklepov in mišic

Pristni prihaja v zavoj, kot je naslikan tukaj. Odložite vse zavoj, ki niso zapечатeni z Anchor varstveno znamko.

25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St. New York, N. Y.

Centenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER za revmatične bolezni, okrevlost in negibnost sklepov in mišic

Pristni prihaja v zavoj, kot je naslikan tukaj. Odložite vse zavoj, ki niso zapечатeni z Anchor varstveno znamko.

25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St. New York, N. Y.

Centenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER za revmatične bolezni, okrevlost in negibnost sklepov in mišic

Pristni prihaja v zavoj, kot je naslikan tukaj. Odložite vse zavoj, ki niso zapечатeni z Anchor varstveno znamko.

25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St. New York, N. Y.

Centenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER za revmatične bolezni, okrevlost in negibnost sklepov in mišic

Pristni prihaja v zavoj, kot je naslikan tukaj. Odložite vse zavoj, ki niso zapечатeni z Anchor varstveno znamko.

25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St. New York, N. Y.

Centenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER za revmatične bolezni, okrevlost in negibnost sklepov in mišic

Pristni prihaja v zavoj, kot je naslikan tukaj. Odložite vse zavoj, ki niso zapечатeni z Anchor varstveno znamko.

25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St. New York, N. Y.

Centenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER za revmatične bolezni, okrevlost in negibnost sklepov in mišic

Pristni prihaja v zavoj, kot je naslikan tukaj. Odložite vse zavoj, ki niso zapечатeni z Anchor varstveno znamko.

25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od

F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St. New York, N. Y.

Centenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER za revmatične bolezni, okrevlost in negibnost sklepov in mišic

Pristni prihaja v zavoj, kot je naslikan tukaj. Odložite vse zavoj, ki niso zapечатeni z Anchor varstveno znamko.

25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo za Greater New York in okolico. Ink.

Upravljalni odbor:

Predsednik: Anton Plevel, 410 E. 5th St., New York, N. Y.
Podpredsednik: John Pirnat, 2801 Catalpa Ave., Ridgewood, N. Y.
Tajnik: Vinko Zevnik, 852 Anthon Ave., Ridgewood, N. Y.
Blagajnik: Ivan Maček, 2801 Catalpa Ave., Ridgewood, N. Y.
Zapisnikar: Ivan Gerjovich, 328 Bond St., Brooklyn, N. Y.

Nadzorni odbor:

Josip Pogachnik, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
John Jurkas, 640 Warren St., Brooklyn, N. Y.
Anton Cvetkovich, 440 Union St., Brooklyn, N. Y.
Mary Kompare, 32 Stagg St., Brooklyn, N. Y.
Ivanka Scholt, 59 St. Mark's Place, New York, N. Y.

Društveni zdravnik:

Dr. Henry U. Robinson, 69 E. 7th St., New York, N. Y.
Redne društvene seje se vrše vsako ČETIRTO SOBOTO v mesecu v društveni dvorani "BEETHOVEN-HALL", 210 E. 5th St. blizu 3. Ave. v New Yorku, N. Y. in se prično točno ob 8. uri zvečer.

dobite "GLAS NARODA" skori štiri mesece dnevno, izvzemši nedelje in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskarn v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

6119 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.

Vrednostna ponudba kadilcem

HASSAN CIGARETTES

"Standard Amerike".

Marija Grubbe

Spisal J. P. JAKOBSEN.

Za Glas Naroda prevel G. P.

22

(Nadaljevanje)

— Torej sem vendar storila, — je zakričala, — o Bog v najvišjih nebesih ohrani moj razum, ker te tako srčno prosim! Pa zakaj me nič ne vprašaš? — je rekla proti Ulriku Frederiku, — Zakaj me ne pahnesh od sebe kot strupenega gada? In vendar, Bog sam v nebesih ve, da nisem kriva, da nisem prav nič vdeležena pri tem, kar sem storila. Prišlo mi je tako, bilo je tukaj in prisililo me je in vodilo moje roko. To ti prisegam pri najbolj svetem imenu. Ti pa ne vrjameš tega, pa kako bi tudi! — Nato se je pričela jokati in je stekala brez prestanka.

Ulrik Frederik ji je popolnoma vrjel. Bilo je to le najboljša potrdilo njegovih lastnih misli in tolažil jo je z dobrimi besedami in poljubi, dasiravno je občutil pred njo nekak tajej strah, kot pred onim, ki je ubogo, nesrečno orodje v rokah strašne sile zlih duhov. Tega strahu pa tudi ni izgubil, dasiravno si je Marija vsaki dan, katerega ji je podarilo nebo, prizadevala na vse načine, ki so na razpolago pametni ženski, da pridobi zopet njegovo zaupanje. Če je ono prvo jutro v svojem srečju prisegla, da bo moral napeti Ulrik Frederik vse sile ter vso potrpežljivost, da jo zopet pridobi zase, je bilo njeno sedanje obnašanje ravno nekak nasprotno. — Vsak pogled je bila prošnja, vsaka beseda obljuba in v tisoč majhnih stvareh, v obleki in manirah, v premetenih presenečenjih in nežnih obzirnostih mu je izkazovala v vsaki uri svojo iskreno, hrepenenja polno ljubezen. In da ni imela premagati ničesar drugega kot spomin na nastop v onem jutru, bi bila zmaga potovo na njeni strani.

Njeni stvari so pa stali nasproti močnejši sovražniki.

Ulrik Frederik je šel kot ubog princ iz dežele, kjer je mogočno plemstvo smatralo nezakonske otroke kralja za komaj nekaj več kot same sebe. Samodržstvo je bilo še tako mlado in zelo razširjeno mnenje, da si odkupi kralj moč stena, da odda nekaj te moči. Blesk polboja, ki je pozneje obdajal kralja-samodržca, je takrat že gorel, a tako slabo in medlo, da ni osvetil nobenega, ki ni stal v neposredni bližini.

Iz te dežele je šel Ulrik Frederik k Filipu IV., kjer se ga je obispalo s častmi in darovi, imenovalo grandom Španije ter stavilo v isto vrsto z Don Juan d' Austria.

Španski kralj pa je v njegovi osebi izkazal danskemu kralju časti ter dal z veliko radodarnostjo in milostjo izrazu svojemu zadovoljstvu, da je stopil danski kralj z izpremembo vladne oblike ter z drugimi uspešnimi prizadevanji v vrsto absolutnih vladarjev.

Ves dvignjen in pijan teh časti, ki so popolnoma izpremenile njegovo naziranje glede njegove pomembnosti, je Ulrik Frederik kmalu izprevidel, da je neodpušljivo lahkomišelnost ravna, da je vzel za ženo hčer prirostelega plemiča. Na potu domov pa je neprestano razmišljeval ali naj kaznuje njo za to svojo nepremišljenost, ali pa naj jo dvigne v časti ali se loči od nje. Ko pa je prišel k temu, da je praznovrni strah, da je njegovo življenje ogroženo potom nje, je sklenil, da bo nastopal proti njej mrzlo in ceremonijelno, dokler ne pride na jasno glede tega ter prepreči vsak poskus, da bi se vrnilo stare idilično razmerje.

Frederik III., ki je bil zelo dober opazovalec, je kmalu zapazil, da ni Ulrik Frederik s svojim zakonom posebno zadovoljen ter je tudi vedel, kaj je temu vzrok. Raditega je uporabil vsako priliko, da odlikuje Marijo Grubbe. Obsopal jo je z znamenji svoje nagnjenosti in milosti ter upal, da jo bo na ta način dvignil v oči Ulrika Frederika. Vse to pa ni dovedlo do nobenega cilja ter je pripomoglo le toliko, da je bilo krog izbrane cel kup pozornih in nevoščljivih sovražnikov.

V onem poletju je stanovala kraljeva družina kot večkrat na Frederiksberg.

Ulrik Frederik in Marija sta šla tudi ven, da pomagata pri prirejevanju vsakovrstnih zabav in slovesnosti, katere so se imele vršiti v septembru in oktobru, ko bi prišel izborni knez iz Saške ter se zaročil s princesinjo Ano Zofijo.

Začasno je bil dvorni krog tam zunaj zelo majhen ter naj bi postal širši šele konec avgusta. Nato naj bi se pričelo s skušnjami za balet in druge zabave. Raditega je bilo zelo tiho in mirno ter se je preganjal čas, kot je pač bilo mogoče. Ulrik Frederik je šel vsaki dan na lov, kralj je bil zaposlen pri svoji stružnici in v laboratoriju in kraljica in princesinje so bile zaposlene z ročnimi deli za predstoječe slavnosti.

V drevoredu, ki je vodil do vrat majhne menažerije, je Marija napravila svoj običajni izprehod.

Tudi danes je bila tam.

Počasi je prihajala bližje.

Lični, črni klobuk, ki ni imel nobenega drugega nakita kot srebrno zaponko na krajih, je sedel nalahno na lepo počesanih lasih. Oblečena je bila v okusno jutranjo obleko ter držala v roki pahljačo.

Pri ograji menažerije je obstala.

Sopla je v izvotljeno roko ter jo držala sedaj pred eno, potem pred drugo oko. Nato je odtrgala vejico ter jo držala na vročih trepalnicah, a kljub temu je bilo videti, da je jokala. Nato se je vrnila proti gradu, a zopet obrnila ter zavila na stransko pot.

Komaj je izginila med drevjem, ko se je pokazal zgoraj v drevoredu čuden, polomljen par: mož, ki je težko hodil ter se opotekal kot človek, ki je vstal od težke bolezni. Opiral se je na žensko, oblečeno zelo staromodno ter z zelenim ščitom pred očmi. Možki je hotel iti hitreje, a ženska ga je zadrževala ter se pri tem hudovala.

— Na, na, — je rekla, — ne zbežajš s svojimi nogami, ko vendar voziš kot poševno kolo na razorani cest. Bolne ude je treba varovati. Idi počasi! Ali ti ni to rekla modra ženska v Lynge? Ali je to kaka manira, da se hodi tako hitro po nogah, v katerih je toliko moči kot v slamnati bilki?

— Moj Bog, kako uboge nožice so to! — je stokal bolnik ter obstal, ker so se mu šibila kolena. — Sedaj je sploh ni več videti, — je rekel ter zrl s hrepenenjem proti ograji. — Popolnoma je izginila!

— Da, ta čas bo tudi prešel, mali Danijel, in danes se lahko spočiješ in jutri boš bolj močan. Nato ji bova sledila skozi celi gozd, prav do vrat. Da, tako bova storila, a sedaj greva domov in spočil se boš na mehkem ležišču in dobil boš dobro mero piva in igrali bomo trikrat. Prišel bo Reinhold in izvedel boš novice in igrali bomo vsi trije pošteno igro, dokler ne zaide sonce. Da, tako bomo storili, mali Danijel!

— Da, tako bomo storili, tako storili, — se je rogala Danijel in se posmechoval. — Ti s svojim Reinholdom in obiskom in pijačo. Če gori v mojih možganih kot vroče železo ter je moj razum v ve-

likih stiskah, — pomagaj mi na rob poti, da se malo spočijem, — tako, tako, tako. Ali sem pri pravi pameti, Magnille? Ali sem? Ali nisem kot muha, ki je padla v steklenico?

Sveti križ in sakrament. Dobro izpričevalo je za pamet moža, če je pohabljenec nizkega rodu, ubogi grbast človek, blazno zaljubljen v soprogo prince. Oh, Magnille, ali nisem sanjal, v katerih se sklanja nad mene ter polaga svojo belo roko na moja mučena prsa? ... A vse to so blodne sanje, le para in dim. ...

Šla sta naprej.

Ob ograji sta obstala.

Danijel se je oprl z roko najo ter strmel skozi njo v vrt.

— Tu notri! — je rekel.

Tiho in svetlo je ležal vrt v solnčni luči. Od daleč pa je bilo čuti veselo melodijo, vabečo na ples.

— Tak norec, — je mrmral Danijel. — Človek bi mislil, da se ne bo brigal za čepinje, če je v posesti najdražjih demantov Indije. Marija Grubbe in Karen Viof. ... Ali je pri pameti? Doma mislijo, da je na lovu, da lovi ključače in bekasine. Med tem pa sedi v Lynge ter se zabava s prosto žensko kanjaljo. ... fuj, fuj, v dno pekla s takim gospodarstvom! — In on je tako ljubosumen na to mačico, da je ne pusti celi dan iz oči. ...

(Nadaljuje se).

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.

PRODAJA vošne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJAJDENAR v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

PHONE 246

Zastopnik

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSakovrstne TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠILJATE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo plastelji, nosenjaki in državniki o knjigi Berta pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolačević Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga sele vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli. ...

Frederik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Staal ni bilo na svetu tako slavne plastelje kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sodanega časa. Ko človek prebri ta knjigo, mora nekoč pomisliti, da se bližajo sloveštvu boljši časi. Kratkotako: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovnik: Te knjige bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Roegner piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekak posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v bolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala te knjige?

Henrik Harb: To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral. ...

C. Neumann Hofer: To je najboljša knjiga, kar so jihi spili ljudje, ki se borijo za svetovni mir. ...

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom davil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom poudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli knje križemsvet in učili vse narode. ...

Financi minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

WARWICKO.

Cenjenim naročnikom v Utaš, Colorado in New Mexico sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik.

Mr. OTO PEZDIE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila. Upravišтво "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem,

"The Bureau of Industrial and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki se bili osleparjeni, ozepali ali s katerimi se je slabo ravna.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvornikov, trgovcev s zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kaptotev in posestnikov goštin.

Daje se informacije v naravnih slovenskih jezikih: kako postati državljani, kjer se oglašiti na državljanske listine.

Soročniki naj bi se sestali s priseljenici na Ellis Islandu ali pri Savage Office.

DEJAVNI DEJAVNI DEPARTMENT

(State Department of Labor, BUREAU OF INDUSTRIAL AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New York: 86 East 29th St., odprti vsaki dan od 9 ure jutraj do 5. popoldnja in v sredo svedaj od 9. do 12. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj upoštevno mesto za kandidate in moške, ki se želijo vrniti v domovino, je v rokah, nožah in križu v 8 dneh popolnoma odpraviti rane, opekline, bole, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradavice, ozeblino v par dneh popolnoma odstraniti. Kdor bi želel zdravila brez uplaha rabiti, mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAREHO,

1005 E. 94th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDA.

DEJAVNI DEJAVNI DEPARTMENT

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-
skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 104 pri 18 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

Obsega dovet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpeljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjema damo popust.

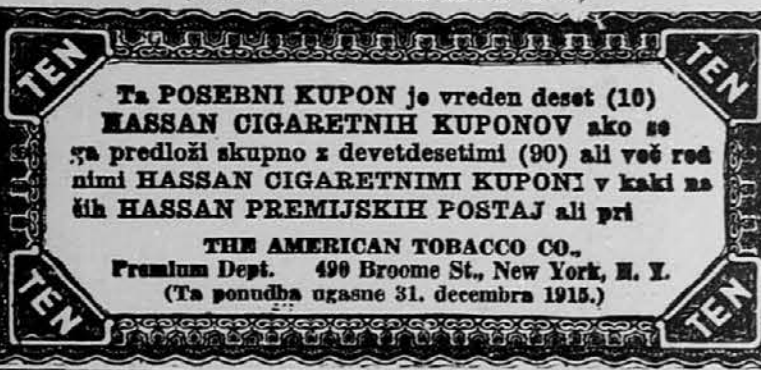
Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno s devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kakoli koli HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.

Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.

(Ta ponudba ogasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dosepejo denarne pošiljlatve tudi sada, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljlatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev soročnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$15.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.